

A man with glasses and a light blue sweater is holding a tall, white candle in a silver and gold holder. He is looking up at the candle with a slight smile. The background is a church interior with ornate chandeliers and a balcony.

"Jag hoppas min berättelse kan ge hopp"

Misha Tavassoli flydde
från förtryck – fann
tryggheten i Vingåker

Tema: ideella jobbkompisar

Meningsfulla uppdrag, tillit och tydliga beskrivningar är framgångsfaktorer för ideellt arbete i församlingar.

Fritt fram att ses

Nu vill vi träffas som aldrig förr. Häng med församlingarna stiftet runt!

Råd och stöd vid strul

Caroline Burstedt i Örebro berättar om sitt arbete som familjerådgivare.

DE SOM DRABBATS AV KRIGET I UKRAINA BEHÖVER DITT STÖD.

Tillsammans kan vi vara
en tillflykt i oro, nöd och krig.

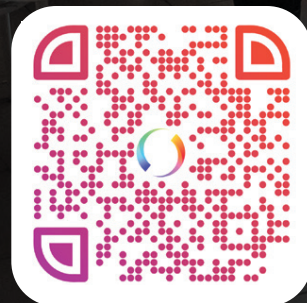
DIN GÅVA BEHÖVS NU!

Människor på flykt är i stort behov av mat, vatten och hygien-
artiklar. Med lokala partner på plats ger Act Svenska kyrkan stöd
till människor som flyr kriget i Ukraina.

act
Svenska kyrkan

SWISHA TILL
900 1223
SKRIV: AKUT

svenskakyrkan.se/act

STRÄNGNÄS STIFTSTIDNING

Portalen utkommer med 4 nummer per år och skickas till anställda och förtroendevalda i Strängnäs stift.

Upplaga: 3 600 exemplar
Utges av stiftsstyrelsen i Strängnäs stift.

ANSVARIG UTGIVARE

Jimmy Åkerfeldt

REDAKTÖR

Marlene W Antonson
Strängnäs stift
0152-234 70

GRAFISK FORM

Pia Andersson
Strängnäs stift
0152-234 71

REDAKTIONSRÅD

Pia Andersson
Marlene W Antonson
Hanna Eliasson
Elin Henningsson
Åsa Ingårda
Agneta Larsson
Mathias Lundqvist

KONTAKT

Portalen, Marlene W Antonson
Box 84
645 22 Strängnäs
strangnas.portalen@
svenskakyrkan.se
0152-234 00

HEMSIDA

svenskakyrkan.se/strangnasstift

ADRESSREGISTER

Portalen skickas till anställda och förtroendevalda som finns inlagda i Kyrksam. Adressändringar görs av respektive församling.

OMSLAG

Misha Tavassoli, Vingåker
Foto: Åke Ericson

Vi har ruvat på några förändringar i Portalen lagom till påsk. Det är mest "skalet" som fått nytt utseende. Innehållet i din stiftstidning (som faktiskt kommit ut sedan 1941) bygger på en struktur du känner igen. Vi vill spegla, inspirera, visa församlingars verksamhet och olika yrkeskategorier över hela stiftet.

MARLENE OCH PIA

Fokus på ...

ALLA påverkas vi av händelseutvecklingen i Ukraina och resten av världen. Många känner oro och funderar över framtiden. Det präglar såväl arbete som förböner. Vi engagerar oss i insamlingar och i mottagande av flyktingar. Vi ordnar mötesplatser för barn och unga. Vi söker Gud i fastans och påskens bilder, i Jesu lidande och i hoppet om förändringar. Vi talar med varandra om vad sanning och kärlek är. Precis så ska det vara. Gemenskapen är särskilt viktig nu. Vi alla behövs!

OAKTAT situationen i Ukraina så har Strängnäs stift påbörjat ett beredskapsarbete. Kyrklig beredskap handlar om att planera så att kyrkans arbete också kan fortsätta fungera i oroliga tider. Vid en höjd beredskap kan vissa anställda, förtroendevalda och ideella få andra uppgifter. Samtidigt måste församlingens grundläggande uppgifter kunna utföras och det ska finnas en möjlighet att styra och fatta beslut.

BEREDSKAPSFRÅGAN kommer vara en del av vår vardag nu. Det har varit så förut och vi tar med oss de erfarenheterna. Men evangeliet är fortfarande det viktigaste!

JIMMY ÅKERFELDT, STIFTS DIREKTOR

Innehåll

4-5. Sagt vid kyrkkaffet.

6-10. Stifta bekantskap med Misha Tavassoli, kyrkvaktmästare i Vingåker.

12. Stiftet runt.

13. Följ med och be.

14-19. Tema: Ideella jobbarkompisar. Följ med Sörbykyrkan som medvetet arbetar med ideellas engagemang.

20-22. Fördjupningstext av Jan Olof Nordström, präst och samordnare Idéellt forum.

24-25. Så funkar det att skriva en lokalförsörjningsplan.

26. Nyfiken på Caroline Burstedt som är kyrkans individ- och familjerådgivare i Örebro.

27. Kurser och utbildningar.

28. Biskop Johan skriver.

Tips

Stefan tipsar om bra läsning ...

STIFTET RUNT. Det är alltid intressant att få ett axplock från ett antal av stiftets församlingar och vad som händer där. Sidorna 12-13.

SMÅ NOTISERNA. Jag fastnade bland annat för det positiva att barn och unga i vårt stift mått lite bättre under pandemin eftersom många församlingar inte ställt in utan hållt kontakten digitalt. Sidorna 4-5

PERSONPORTRÄTT. Mycket spännande att läsa om den resa som Misha gjort för att hamna där han är idag. Sidorna 6-10.

Stefan Landmark jobbar med it-system som GIP och GAS, och håller utbildningar i KBOK, KOB, Kyrksam på Strängnäs stift.

Missa inte påsken när du gör kyrkans klassiker

VID årsskiftet lanserade Kyrkans tidning Kyrkans klassiker. I stället för att skida, cykla, simma och springa får vi be, läsa Bibeln, fira gudstjänst och träna vår omtanke om andra. Passa på att pricka in påskens gudstjänster – och få ett diplom när du är klar.

”Grenarna” i kyrkans klassiker är:

- **BÖN:** Bönen är trons modersmål. Prova på att be varje dag/kväll under två månader.
- **BIBELLÄSNING:** Läs ett urval av Bibelns klassiska texter. (Du hittar dem här)
- **GUDSTJÄNST:** Fira tolv gudstjänster, där fyra tillfällen är under kyrkans största högtider.
- **OMTANKE:** Gör till en vana att då och då – hemma eller i kyrkan – tänd ett ljus för någon som du vet har det jobbigt. Att tänka på andra är ett sätt att be för andra.

– Uppgifterna är inga krav, de ska mer ses som ett stöd för att på ett konkret sätt leva sin tro, eller

kanske finna den. Det är inte den egna prestationen, vad vi gör, som är viktigt utan vad Gud gör under vandringen, säger biskop Johan Dalman

Efterhand som du genomför klassikern fyller du i en folder. När du är klar kan du få ett diplom av biskop Johan Dalman.

UTMANINGEN är tänkt att pågå under ett år. Påskens gudstjänster finns med i gudstjänstutmaningen så passa på nu!

Hämta foldern på webben. Där hittar du enkla instruktioner för hur du ska ta dig an de olika uppgifterna. Skriv ut och fyll i: www.svenskakyrkan.se/strangnasstift/svenskkyrklig-klassiker

På webben hittar du också videofilmer med de olika bibeltexterna inlästa av människor runt hela stiftet.

49,7

... procent av den totala folkmängden i Strängnäs stift är medlemmar i Svenska kyrkan.

Sammanfattning av medlems- och verksamhetsstatistik publiceras av Svenska kyrkans nationella nivå en gång per år. Senaste rapporten kom i mars 2022 och gäller året 2021. www.svenskakyrkan.se/statistik

Det heter skärtorsdagen för det bara nästan är en röd dag.

Hållbart och tillgängligt vid nybygge i Trosa

Kyrkorådet i **Trosa församling** har beslutat att församlingshemmet inte kommer att renoveras som tidigare planerats, istället bygger man ett nytt. Lång hållbarhet och tillgänglighet för alla kommer stå i fokus när man bygger det nya.

– Det handlar om att ha ett långsiktigt och hållbart tänk kring församlingens ekonomi och framtidens behov, säger kyrkorådets ordförande Petra Lindqvist till Södermanlands Nyheter.

Hota med Jesus

Tre mycket användbara klistermärken med Jesus och texten ”I saw that” finns att köpa via www.fruugo.se för 64 kronor.

Placeras lämpligen där godisgrisen har sitt förråd eller vid lampor man ofta glömmer att släcka.

Ärkebiskop Antje

Ny ärkebiskop – så går det till

Den 30 mars utses minst fem officiella kandidater till den första valomgången den 18 maj. Om någon får mer än 50 procent av rösterna är valet avgjort. Annars går de två kandidater som fått flest röster vidare till en andra valomgång den 8 juni.

De som får rösta är ledamöterna i kyrkostyrelsen, alla stiftsstyrelser och domkapitel samt diakoner och präster som har en tjänst i Uppsala stift. Biskop Johan Dalman är föreslagen som kandidat.

Gamla ljud blir som nya

Barva kyrka i **Kafjärdens församling** har blivit med en ny modern digital orgel. Att renovera den gamla och slitna hade blivit för kostsamt.

Den nya orgeln ser ut som en vanlig orgel men saknar de klassiska orgelpiporna.

Begagnat får ny hemvist

Efter drygt sju år i tingshuset kommer Gåvornas verksamhet i **Katrineholmsbygdens församling** att flytta till församlingshemmet mitt emot Katrineholms kyrka.

Förutom en välbesökt secondhandbutik är Gåvorna också navet för församlingens hjälparbete och ett diakonalt centrum i staden.

Nejtsack Rysslandsfond

Prästlönetillgångar (PLT)

i Strängnäs stift har i sin aktieportfölj en globalfond som haft en exponering mot Ryssland på 0,5 procent. Med anledning av Rysslands invasion av Ukraina har Prästlönetillgångar i Strängnäs stift verkat för att förvaltaren till fonden (SPP) ska avveckla detta innehav, vilket även är ambitionen från förvaltarens sida. Rysslandsbörsen har haft stängt sedan invasionen, men innehaven kommer att säljas av så snart det är möjligt.

Det våras för världsvid vänskap

NU kan vi återigen träffa våra vänner i den världsvida kyrkan!

I samband med Präst- och diakonmötet med temat "Så att Gud blir ärad", som hålls i månads-skiftet maj-juni i år, kommer Strängnäs stift att få besök från våra vänstift.

Stiften i **Tanzania, Jordanien och det Heliga Landet, Tammerfors och Tunsberg** har hittills tackat ja. Vänstiftens representanter kommer bland annat att bidra i mötet genom bibelstudier och samtal. Det finns också tillfälle för gästerna att besöka församlingar och de kommer förhoppningsvis vara med på Vallfartsmässorna den 5 juni.

VILL er församling ha besök av våra stiftsvänner från något eller några stift?

Hör av dig till stiftsdiakon Helena Puula Niemonen, 0152-234 41
helen.niemonen@svenskyrkan.se.

FOTO: MAGDALENA ÖHRLING

VÄNNER. Biskop Johan och Biskop Abednego, North-Western Diocese i Tanzania. Bilden är från när de senaste sågs i Bukoba 12 maj 2019.

” Vi ska riktigt höra hur **vattnet hålls i dopfunten** ...
Som ett matlagningsprogram när man hör hur **smöret fräses i stekpannan**.

BISKOP JOHAN DALMAN NÄR HAN PRATAR MED KODJO AKOLOR (PROGRAMLEDARE P3) OM ATT DÖPAS I DIREKTSÄND RADIO

636 mil walk-and-talk

När pandemin var ett faktum i mars 2020 började IngMarie Rice Edsbrand, diakon i **Kumla pastorat**, att erbjuda walk-and-talksamtal för den som ville. Ungefär 95 % av samtalen har sedan dess förts till fot. Under mottot "Kläder efter väder" har IngMarie gått sammanlagt 636 mil!

FOTO: KARL FRANK

Värdefull digital omställning

Församlingarna i Strängnäs stift har i högre grad än många andra fortsatt bedriva verksamhet under pandemin – ställt om i stället för att ställa in. Tack var omställningen till digital verksamhet, men även andra lösningar, mår barn och ungdomar i stiftet över lag bättre än där verksamhet ställts in. Det visar rapporten "Av fri vilja på fri tid". En annan positiv konsekvens är att stiftet tappat en lägre andel ideella ledare under pandemin. Här följer några siffror som visar på omställningen:

- 45 % av församlingarna i Strängnäs stift har i huvudsak digitaliserat allt barn- och ungdomsarbete.
- 42 % av församlingarna i Strängnäs stift har både digitaliserat och haft alternativa former för sin verksamhet.
- 8 % av församlingarna i Strängnäs stift har i huvudsak hittat alternativa former, men ej digitala (det vill säga fortsatt träffas fysiskt).
- 5 % av församlingarna i Strängnäs stift har i huvudsak ställt in allt barn- och ungdomsarbete.

Prosten Pihl + S:t Mary = *sant*

Under många år har det varit kaféverksamhet i Prosten Pihls gård i **Nyköpings församling**. I maj beräknas kaféet öppna i ny skepnad. Församlingen kommer då erbjuda platser för arbetsträning inom Mary-metoden, med planen att gå in under varumärket S:t Mary. Magdalena Bryneson, diakon, och Sarah Blomberg, socionom, kommer att ansvara för verksamheten och vara

handledare.

S:t Mary är en diakonal verksamhet inom Svenska kyrkan där arbetsträning och rehabilitering går hand i hand.

Strängnäs stift är med i diakoniprojektet "Skapa plats i Svenska kyrkan" och erbjuder bland annat utbildningar i Mary-metoden. Kontakta Annika Melin Mori, stiftsdiakon, om du vill veta mer.

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETSDAGARNA

Conventum Örebro | 17-18 november 2022

TEMA:
RÄTTEN TILL ETT LIV I TRYGGHET OCH SÄKERHET

ÅRLIGA DAGAR. Konferensen äger rum i olika städer, och i år håller man till i Örebro. Strängnäs stift är samarbetspartner till dagarna 2022.

Misha hittade *Guset*

Storstaden Teheran blev för trång och mörk för Misha Tavassoli. Hans nyfikenhet på kristendom behövde plats och han längtade efter frihet. I Vingåker fann han ett nytt språk för sin tro.

TEXT: MIRIAM ARREBÄCK FOTO: ÅKE ERICSON

SEDAN I somras är Misha Tavassoli fast anställd i Västra Vingåkers och Österåkers församlingar. Han är kyrkvaktmästare och fastighetsansvarig, titlar som rymmer en hel del. Som till exempel att byta en trasig fönsterruta på församlingsexpeditionen. Eftersom Misha jobbat 3,5 år på Ryds glas var det ingen stor sak för honom.

– Det var enklast att fixa det själv. Både tidsmässigt och ekonomiskt.

Mishas skrivbord är fullt med papper och verktyg. Pärmar och datorer samsas med en trasig luftventil, en låda bits och en sekator. Under skrivbordet står en stor kasse från Biltema och på fönsterbrädan en burk fogskum. Församlingens samtliga fastigheter är hans ansvar, det vill säga två kyrkor, församlingshem, kapell och förrådsbyggnader. Tjänsten hade varit vakant en tid.

– Jag gjorde omgående en lista på 50-60 saker som bör åtgärdas.

Misha jobbar också med administration,

till exempel att föra in pastoratet i Microsoft 365 och Public 360, de gemensamma datasystemen för Svenska kyrkan. Han är intresserad av teknik och inte rädd för att testa sig fram. Kyrkans publiceringsverktyg lärde han sig själv när det tillfälligt saknades någon som kunde uppdatera församlingens hemsida.

– Det är roligt att lära sig nytt, säger han och det visar sig vara en återkommande replik under samtalet.

Som vaktmästare ingår det också att tvätta och stryka de liturgiska kläderna och att ordna blommor på altaret.

– Jag har aldrig tidigare jobbat så här mycket med blommor. Det är roligt.

Misha visar sakristian. Här har han ett väl bläddrat exemplar av Kyrkokalendern, boken med instruktioner om de liturgiska färger med mera som gäller för varje söndag.

Tre av fyra helger i månaden tjänstgör

Misha på gudstjänster, den fjärde går han dit som besökare. Det är ingen tvekan om att han trivs i kyrkan. Den kristna tron och vänner i församlingen löper som en röd tråd genom hans livsberättelse.

MISHA FÖDDES i Irans huvudstad Teheran 1985. Sedan revolutionen 1979 är Iran en islamisk republik där muslimska lagar, sharia, utgör grunden för lagstiftningen. Landet är i praktiken en religiös diktatur.

– Vi var tvungna att gå i koranskola och att be middagsbön. Vi skulle be på arabiska, vilket jag inte talade, så jag förstod inget av det vi bad.

Mamman var ensamstående med Misha och hans två äldre syskon. Hon fick jobba väldigt hårt. Ofta var det storasystem som passade Misha men när de äldre syskonen hade börjat skolan fick han vara ensam hemma.

– När jag hörde en viss musik på radio, då visste jag att min syster snart skulle komma hem.

Kanske var det där i ensamheten som Misha lärde sig flera viktiga saker – att hålla ut. Att inte vara rädd. För livet skulle komma att bjuda på provningar.

2003 ville Misha studera till medicintekniker och bra utbildningar för det fanns i Ukraina. Hans två äldre syskon pluggade redan i Kiev, så Misha flyttade också dit och började lära sig ryska.

– Vi var nyfikna på den kristna tron, och sökte oss till ortodoxa kyrkans gudstjänster. Även om vi inte förstod allt så var det en fin atmosfär i kyrkan.

MEN NYFIKENHETEN hade ett pris.

– Vi anade redan på flygplatsen att de hade koll på oss, vad vi hade gjort i Ukraina. Hemma igen beslagtogs våra betyg när vi lämnat dem för validering. Kanske hade klasskamrater anmält att vi inte deltagit i de muslimska samlingarna?

”Det kändes så svårt att vara kvar. **Vi ville bidra** till samhället, men hindrades. **Förtrycket gjorde att vi flydde.**”

Trots vetskapen om regimen hårda tag mot de kristna började Misha och hans familj söka sig till underjordiska kyrkor i Teheran.

– När man är hungrig så söker man efter mat.

De hittade husförsamlingar där man sjöng och bad tillsammans. Det var lite influerat av västvärlden, med gospelsång, ”lite pingstkyrka”.

– Det var en sådan stor glädje där, en glädje som jag aldrig upplevt inom islam. Och vi bad på persiska.

MISHA OCH hans syskon fick aldrig några förklaringar till varför de inte fick ut sina betyg, men det var ett faktum att alla dokument var konfiskerade. Det var omöjligt att jobba eller studera vidare i Iran.

– Det kändes svårt att vara kvar. Vi ville bidra till samhället, men hindrades. Förtrycket gjorde att vi flydde, säger Misha.

Han och systemen sökte sig till Sverige, mamman och brodern till ett annat europeiskt land.

– Vi hade inga kontakter i Sverige, men hade hört att de mänskliga fri- och rättigheterna var viktiga här.

Så kom det sig att 21-åriga Misha tillsammans med sin 27-åriga syster 2006 kom till en flyktförläggning i Gävle.

Dagersättningen på 24 kronor räckte i alla fall till att köpa lite Coca-cola.

– Det första vi lärde oss om Sverige var att här pantar man burkar.

Snart slussades de vidare och en sensommarekväll klev syskonparet av bussen i Vingåker. En person från Migrationsverket mötte dem, gav dem nycklar till en lägenhet i stadsdelen Vannala och lite pengar.

– Vi visste knappt vart vi var. Första utmaningen var att handla mat.

DE BÖRjade ganska snart att leta efter en kyrka och fick kontakt med dåvarande kyrkoherden Mattias Algotsson. Han gav dem sin predikan på engelska så de kunde hänga med under gudstjänsten och de blev också inbjudna till en Alpha-kurs på engelska.

– Människor här var så välkomnande, både i samhället och i kyrkan. Vi blev hembjudna på mat och en del ställde upp och skjutsade oss, till exempel hem efter gudstjänst.

Misha började erbjuda sig att hjälpa till med praktiska saker, som trädgårdsarbete och städning.

– Det var för att få umgås. Det är bästa sättet att lära sig språk, att memorera ord. Att få prata med människor och härma vad de säger.

Han försökte få Migrationsverket att hjälpa honom med en praktikplats – utan framgång. Men skam den som ger sig. Misha hittade på egen hand ett jobb i Stockholm på en firma som sysslade med styrteknik för industrirobotar, han jobbade bland annat med att koppla elskåp. Han bodde dock kvar i Vingåker där han fått många vänner och 2007 döptes han i Vingåkers kyrka, där han också gick på gudstjänst varje söndag.

AVSLAGET PÅ asylansökan kom som en kalldusch 2008. Han överklagade men 2009 vann beslutet laga kraft.

Till skillnad från alla som vid denna tid flydde från kriget i Irak ansågs Misha inte ha tillräckliga skäl för att inte återvända till hemlandet. Att han konverterat var inte problematiskt nog.

VILL VARA MED. Misha Tavassoli är i kyrkan i stort sett varje helg. Han är numera anställd i Vingåker och Österåkers pastorat och tjänstgör ofta på gudstjänster, och när han inte arbetar är han där som deltagare.

"Det är roligt att lära nytt"

NAMN: Misha Mikael Tavassoli.

ÅLDER: 36 år.

FAMILJ: Mamma, syster, bror och flickvän.

ARBETAR: kyrkvaktmästare och fastighetsansvarig i Västra Vingåkers och Österåkers församlingar. Även lite husmor.

KÖRKORT: bil, truck, skylift.

TALAR: svenska, persiska, engelska, ryska och lite spanska.

FAVORITPSALM: 774, Som när ett barn kommer hem om kvällen.

FRAMTIDSDRÖM: kanske att bli präst, väntar på rätta "gnistan".

– Migrationsverket tyckte att jag kunde bosätta mig någon annanstans i Iran än i Teheran, där det varit problem. De förstod inte att det skulle vara lika illa överallt.

Misha ville absolut inte lämna Sverige.

– Jag kände mig trygg i Sverige, ett fritt land där jag kan gå i kyrkan och praktisera min tro utan att bli ifrågasatt.

Han kände oro för att bli utvisad, men undertryckte den tills vidare. Depressionen lurade under ytan. Han hade kämpat hårt för att lära sig språket och bygga sina sociala nätverk och bestämde sig för att fortsätta leva utåtriktat – ja till och med mer än tidigare.

– Det blev nästan som en vändpunkt för mig. Jag valde livet, att försöka göra allt ännu bättre.

HAN STARTADE egen firma och tog körkort för truck. Han började hjälpa till som tolk, bland annat på kommunens mötesplats där det fanns behov av hans kunskaper i både persiska och ryska.

– Det lilla jag kunde så översatte jag. Jag tänkte på hur det var när jag kom som ny.

Även i kyrkan tolkade han för dem som besökte gudstjänster, satt längst bak under orgelläktaren och översatte predikan för ny-anlända från Afghanistan och Iran.

Men 2011 kom samtalet från gränspolisens. De ville boka ett möte.

– Jag förstod att det var "ett möte" som jag kanske inte skulle komma ut ifrån.

Precis som Misha befarat innebar mötet att han plockades in på förvaret i Flen i väntan på verkställande av utvisningen.

– Plötsligt satt jag där i lånade kläder och med en låne-mobil. Jag fick inte ha några av mina personliga saker. En vän till mig jobbad där och han sa "du vet att jag inte kan hjälpa dig härifrån".

– Jag förstod det. Det är inte de som jobbar på förvaret som tagit beslut om utvisningen. De är vänliga människor som gör sitt jobb.

Han bad att personalen skulle ställa in de svenska kanalerna på tv:n så han kunde se

gudstjänsterna.

När Misha beskriver de tre månader som han satt inlåst i väntan på utvisningen låter han nästan osannolikt lugn. Han beskriver hur vänner besökte honom och gick gråtande därifrån, men själv kände han inte så stor oro.

– Jag hade inte kunnat ta semester på flera år – nu fick jag någon form av "ledigt", säger han.

Kanske är det en efterhandskonstruktion, men han beskriver också denna långa väntan som en tid av andlig fördjupning. Han hade förlorat allt – allt materiellt som han byggt upp – och satt maktlös.

– Det gjorde att jag såg med tacksamhet på hur mycket jag åstadkommit. När det togs ifrån mig blev det så tydligt.

SÅ KOM dagen när han kördes till Arlanda, fördes igenom säkerhetskontroller och ut till flyget. Men Misha hade bestämt sig för att detta inte var hans adjö till Sverige. Han började göra motstånd och vägrade gå om- ►

PRAKTISK. Misha Tavassoli är kyrkvaktmästare och fastighetsansvarig i pastoratet men han jobbar också med administration och de gemensamma datasystemen för Svenska kyrkan. "Det är roligt att lära sig nytt", säger han om de många och varierande arbetsuppgifterna.

UTMÄRKELSE. Misha Tavassoli fick utmärkelsen Årets strängnässtiftare 2019 med motivering: "För den beredvillighet och generositet med vilket han på ideell basis ger av tid och engagemang för att möta materiella och andliga behov hos medmänniskor i Vingåker." **FOTO: MIRIAM ARREBÄCK**

FOTO: ÅKE ERICSON

bord. Kaptenen ansåg att Misha utgjorde en säkerhetsrisk, han ville inte ta honom med.

– Jag fick höra många svordomar från poliserna som eskorterade mig.

I väntan på nästa tillfälle till verkställa utvisningen placerades Misha i Märsta. Han fick kontakt med en journalist från Dagens Nyheter som skrev en artikel om hur det är för konvertiteter som skickas tillbaka till Iran. Om det var den artikeln som hjälpte eller om det var Guds ingripande (eller både och) är oklart, men ett smärre mirakel inträffade.

MISHA FICK ett nytt datum för utvisning. Han skulle med ett morgonflyg klockan 07.00.

– Jag var rädd. Jag visste att det skulle bli hårdare tag denna gång, förmodligen handfängsel.

När bara några timmar återstod kom personal på förvaret och sa: "Ditt ärende in-

hiberas". Det innebar att Misha tills vidare var fri att gå. Han fick sina fyra resväskor och en SL-biljett.

– Det var otroligt! Jag ringde en vän som kom och hämtade mig.

Sedan tog Misha det säkra före det osäkra och gömde sig en tid. Efter ytterligare ett år kom det efterlängttade uppehållstillståndet. Kampen var över.

Och när Misha kommer till den här delen av berättelsen kommer tårarna.

– Det är svårt att förklara hur det känns när man kämpat så länge. Gud ger oss prövningar, det är så mycket jag gått igenom.

Han hade fått vänner i Stockholm och där fanns också jobbet men det var ändå Vingåker som Misha räknade som sitt "hemma". Han återvände och började jobba som säsongsanställd i kyrkan. Han hjälpte också till som tolk i mötet med de många människor som kom till Vingåker i samband med den stora flyktingvågen 2015.

Det var där, i mötet med utsatta människor och när Misha satt och översatte predikningar och förklarade agendor och trosbekännelsens innebörd som han tänkte tanken att han kanske bär på en kallelse att bli präst.

– Det är klart att jag kan göra en rak översättning av predikan, men jag vill ju säga orden på persiska på ett sätt som berör. Så kanske kan man säga att jag också predikar?

JA, DE många timmar som han tillbringat vid kyrkkaffe med att försöka uppmuntra flyktingar att våga tro på framtiden handlar definitivt om själavård.

– När jag ser familjer med oro för framtiden känns det nästan orättvist att det gått så bra för mig nu. Men jag hoppas att de kan få hopp genom mig och min berättelse.

Personligt musikerporträtt

Eric Ericson genom mina glasögon

(Bo Ejeby Förlag, 2021)
Cecilia Rydinger

FÖRUTOM att vara en internationellt efterfrågad och beundrad kördirigent så var Eric Ericson en sorts körpappa för hela Sveriges körliv. Hans framgångar med bland annat sin egen kammarkör, med Radiokören och OD, hans insatser som körprofessor på kungliga musikhögskolan och nära samarbeten med flera av sin egen tids viktigaste körtonsättare gör att Ericsons betydelse för svenskt körliv knappast kan överskattas.

I den här boken gör en av hans gamla elever, som sedan själv kom att inta viktiga positioner inom svenskt musikkiv, ett mycket personligt porträtt. Cecilia Rydinger beskriver hur hon själv uppfattade maestro Ericson och hon intervjuar andra tidigare elever och familjemedlemmar.

Det mest intressanta är nog ändå alla utdrag ur brev som hon refererar till. Brev som skrivits av och till Ericson gör att man som läsare kommer ännu närmare människan Ericson.

Allt detta målar upp en bild av en outröttlig perfektionist med en lika stor kärlek till medmänniskan som till musiken.

Alla som ägnat sig åt körledning känner igen sig och kan känna sig stärkt av likheterna i grundtematiken som gäller för arbete med kör på alla olika nivåer. Det starkaste intryck man får med sig av boken är kanske ändå beundran för någon som ända fram i åttiofemårsåldern arbetar med så mycket kraft, glädje, kärlek och kompromisslöshet.

MATHIAS LUNDQVIST

Om en kyrka - fri och modig

Kompass framtiden

(Verbum, 2022)
Jonas Eek

I Kompass framtiden vill författaren och Kyrkans tidnings opinionschef Jonas Eek ta ut riktningen för kyrkans framtid genom att fokusera på fyra områden: kyrkans omvärld, självbild, kommunikation och reformation. Boken ställer många frågor in emot kyrkan, till exempel: Var är vi nu? Varför finns vi? Hur pratar vi? Hur kan vi förändras? Tesen som Eek driver är att "en kyrka som präglas av frimodighet fullgör sin uppgift bättre än en som kännetecknas av motsatsen". Ett påstående som är svårt att inte hålla med om. Han dissekerar också ordet frimodighet i sin vision om en kyrka som är just "fri", "modig" och "het".

Boken är en samling av Eeks egna, omarbetade texter från Kyrkans tidning i samspel med

hänvisningar till de senaste inomkyrkliga forskningsrönen och tidigare opublicerade

intervjuer med sakkunniga på Kyrkokansliet. Varje kapitel avslutas med fjorton frågor som lämpar sig väl för samtal i församlingens arbetslag och/eller med förtroendevalda. Eek sätter fingret på, vad som för många är, känsliga ämnen såsom behovet av att vara relevant, kyrkans osynlighet i människors vardag, och att vara folkkyrka i minoritet. Något som gör att jag framför mig ser heta debatter där denna bok används som diskussionsunderlag, på gott och på ont. Men kanske mest gott, i frimodighetens namn.

ELIN HENNINGSSON

Våga se det trasiga

Försoningens väg: teologiska och diakonala perspektiv på försoning, upprättelse och liv

(Verbum, 2022)
Ulrica Fritzson, Ebba Älverbrandt

HUR lär vi oss att leva med livets brutenhet när vi utsatt andra eller själva blivit utsatta för kränkningar? Hur kan vi hitta tillbaka till ett meningsfullt liv, men utan att nödvändigtvis hela det som är trasigt, utan istället inkludera och leva med det trasiga? Om detta handlar "Försoningens väg".

Boken tar avstamp i arbetet med försoningsprogram i ett sydafrikanskt fängelse, för att därifrån bredda perspektivet till en försoningsprocess möjlig att använda i församlingsarbete såväl som i kriminalvården. Författarna ger en teologisk grund och beskriver ett diakonalt förhållningssätt för försoningens process. När skam och skuld hotar att stänga alla vägar framåt att leva med det som inte blev som vi ville i våra liv, erbjuder försoningsprocessens steg en möjlighet till att våga se vad som är trasigt, hitta modet att ta ansvar och nåden som en grund för att inkludera också det svåra i våra liv.

I boken finns mycket att hämta kring förhållningssätt och bemötande, även för den som inte arbetar direkt med försoningsprocesser. En angelägen bok för alla som möter, och en tid vandrar bredvid, en medmänniska mitt i livets brutenhet.

HANNA ELIASSON

Gud, världsalltet och kärnfysik

Jodå, Gud spelar tärning : slump och struktur i vetenskapens nya världsbild

(Santérus Förlag, 2021)
Jan Blomgren

NATURVETENSKAP kan varken bevisa eller motbevisa Guds existens. Newtons fysikaliska lagar och Darwins evolutionslära begränsade länge utrymmet för en aktiv Gud, men upptäckter under senare delen av 1900-talet har skapat en ny världsbild. Idag går det att observera hur kvantmekanisk slump hos enskilda atomer faktiskt ändrar på vardagsfysik och teknik.

Jan Blomgren, professor i tillämpad kärnfysik och kristen, diskuterar i boken den nya vetenskapliga världsbildens förhållande till en eventuell existens av Gud. Det är en underhållande bok som presenterar kärnfysik, astronomi, kaosteori, logik, geologi och biologi på ett sätt som väcker intresse även hos den som endast var fysiskt närvarande under naturkunskapen i skolan.

Den som ser slumpen som förklaring till världsalltets uppbyggnad ändrar kanske inte uppfattning av denna bok, lika lite som en troende behöver vetenskapliga beskrivningar för att tro. Men det är fascinerande att läsa om hur krafter i naturen tycks vara finjusterade för att tillåta universum att frambringa intelligent liv. Och varför det är så svårt att förutsäga vädret.

MIRIAM ARREBÄCK

Gör som prästerna och diakonerna

Till präst- och diakonmötet 2022 har Jan Eckerdal skrivit boken **Fästpunkten. Om liv till Guds ära i en kyrka på väg**. Alla stiftets präster och diakoner läser den, gör det du också. Beställs via Verbum.

Stiftet runt

Långlivade blommor på gravar

I **Tysslinge församling** går man nu över till perenner på gravar med skötselavtal. Blommorna är i längden miljövänligare och billigare än ettåriga eftersom de bland annat bara behöver planteras en gång och kräver mindre vatten. Bra för alla!

Inte tvunget med gröna fingrar

I **Kvismare församling** odlas det året runt. Söder om Stora Mellösa kyrka (Boas åker) finns en gräsyta som man odlar upp tillsammans! Var med på måndagar kl. 10 ute, eller vid behov inne i kyrkan. Alla är välkomna, oavsett kunskapsnivå.

Tuppa-Klaras äggjakt

Tuppa-Klara har i år värpt fullt av regnbågsfärgade ägg fyllda med godsaker runtom lekparken vid Adolfsbergs kyrka, **Örebro pastorat**. Dessutom kan man bland annat pyssla regnbågsarmband. Gå dit skärtorsdagen 14/4 kl. 10-12.

Retreat på Solliden

Snart öppnar anmälan till retreaten "Be så ska ni få" 7-9/10 på kursgården Solliden med Olaus Petri församling, **Örebro pastorat**.

Våffelcafé

Skagershults församling, **Bodarne pastorat** och Hasselfors Röda-korskrets bjuder in till våffelcafé i församlingshemmet den 7/4 kl. 14-16. Denna dag firas också kretsens 90-årsjubileum.

Ny kör i Hallsberg

Gospel sisters with company är **Hallsbergs församlings** nya gospelkör! Det utlovas sång och glädje till medryckande och rörande gospeltöner. Kören övar tisdagar kl. 19. Välkomna!

Meditera

Kristen meditation är det i Brevens kyrka, **Asker-Län-näs församling**, onsdag 11/5 kl. 19.

Familjedag med clowner

Kyrkans familjedag 9/4 i **Husby-Rekarne och Näshulta församling** inleds i Näshulta kommunhus kl. 12 med bland annat våfflor, bus och sjukhusclowner. Sedan fortsätter dagen i Näshulta kyrka.

Duvemåla

Den 8/5 är det Duvemålagudstjänst i Östra Vingåkers kyrka, **Katrineholmsbygdens församling** kl. 18. Medverkar gör Östra Vingåkers kyrkokör, Ofeliakören, musiker och solister. Gratisbiljett behövs.

Ute i det fria

Kristi himmelfärdsdag 16/5 bjuder **Björkviks församling** kl. 11 in till Friluftsgudstjänst på kyrkberget som ligger bredvid sockenstugan.

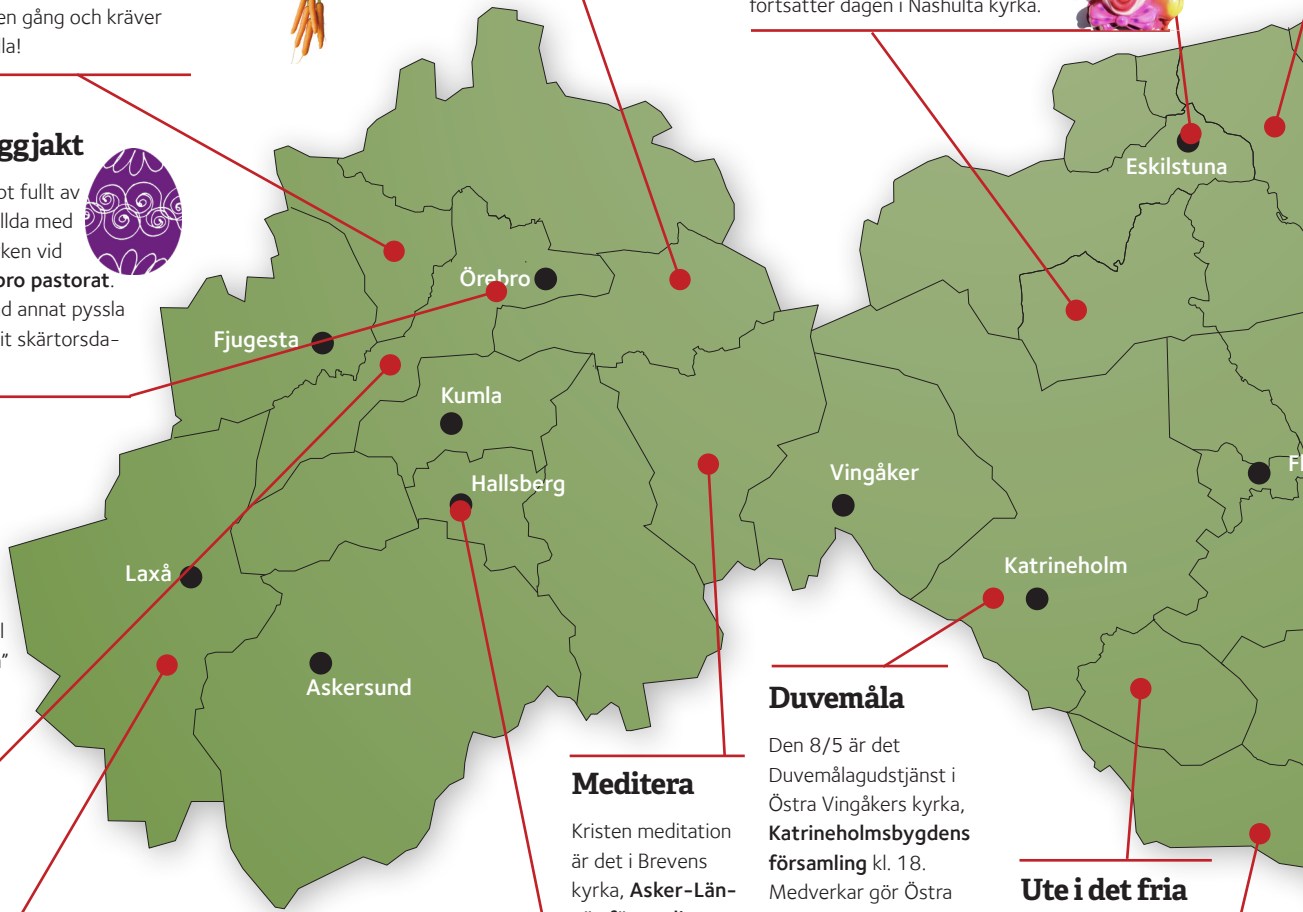
Insamling för att stötta Ukraina

De barn och unga som träffas på onsdagar i **Kiladalens församling** har flitigt arbetat med att göra fina armband till försäljning. Pengarna kommer gå till att stötta Ukraina.

Ny lokal för lek o skoj

Måndagar kl. 9.30-11.30 kan föräldrar och barn 0-5 år träffas på öppet hus på Hyttan i Näverkravarn som ligger i **Tunabergs församling**. Välkommen på lek, sång och fika.

Skapargrupp för vuxna

Ta en paus från vardagens stress i Kjula församlingshem, torsdagar, kl. 18. Skapa och samtala med fika. Anmälan behövs till **Kafjärdens församling**.

Café Paradiset

En mötesplats för HBTQI –personer, vänner och familj i alla åldrar. Vårens sista bokade datum är 5/5 kl. 17:30–20 i Lilla stugan, **Strängnäs domkyrko-församling med Aspö**.

Hämta pyssel

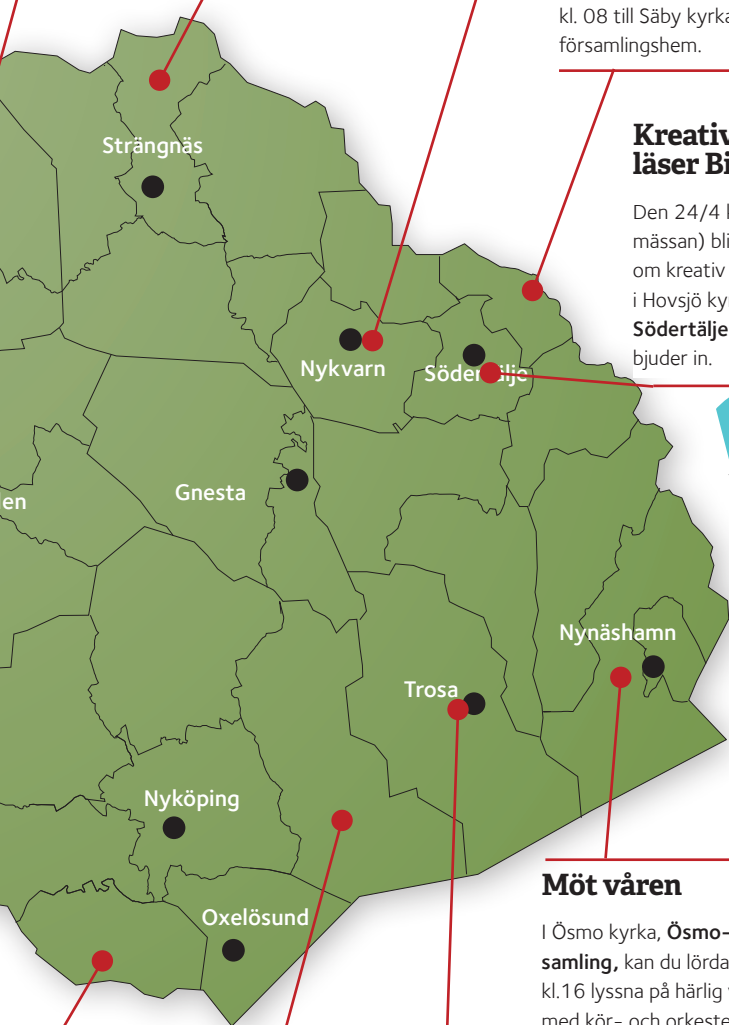
Påse med pysselmateriel och idéer kan hämtas ut hos **Turinge-Taxinge församling** en gång i månaden och är gratis.

Bibel och frulle

För morgonpigga finns det i **Salems församling** en samtalsgrupp där du pratar om Bibeln, livet och äter frukost. Kom tisdagar kl. 08 till Säby kyrka och församlingshem.

Kreativ när du läser Bibeln

Den 24/4 kl. 10.30 (efter mässan) blir det workshop om kreativ bibelläsning i Hovsjö kyrka. Det är **Södertälje pastorat** som bjuder in.

Möt våren

I Ösmo kyrka, **Ösmo-Torö församling**, kan du lördagen den 21/5 kl.16 lyssna på härlig vårkonsert med kör- och orkestermusik av kvinnliga tonsättare. Du får höra Haninge Sinfonietta och Ösmo-Torö kyrkokör.

Passionerad musik

Upplev Johann Sebastian Bachs Johannespassionen som framförs av orkester, kör och solister, **Trosa församling**. Kom till Trosa stads kyrka den 9/4 kl.16.

Konserten framförs även i Vårdinge kyrka den 3/4 kl.16 och i Lunda kyrka den 13/4 kl.19.

Kul tillsammans

Den som är hemma med barn som är 0–4 år kan komma till "Öppen famn" i **Tystbergabygdens församling**. Väl mött i S:t Botvidsgården tisdagar kl. 9–11.30.

Följ med och *be*

"Gud, Du alltings ursprung och livgivare. Du som håller hela världen i dina kärleksfulla händer. Tack för ditt löfte att där vi samlas i ditt namn – där är du mitt ibland oss. Hör vår bön för Ukraina. Om insikt, mod och handlingskraft hos alla som på olika sätt påverkar dess öde. Om vilja och förmåga att gå fredens och samförståndets väg. Om enhet människor, folk och stater emellan. Om fred och försoning. Jesus Kristus, vår befriare, ge varje oroligt hjärta ro. Du fredsfurste – Kom! Amen"

Biskop Johan

Varje vecka ber vi i Strängnäs stift för ett kontrakt och för dess kontraktsprost, samt för församlingarna i kontraktet. Vi ber också för våra systerkyrkor i de länder som ingår i Borgågemenskapen och våra vänstift. Se vecka och kontrakt nedan.

VECKA 13 + VECKA 21

Rekarne kontrakt, kontraktsprost Pernilla Parenmalm. S:t Johannes, S:t Ansgar, Tunafor, Västra Rekarne, Torshälla, Hällby med Tumbo och Råby-Rekarne, Husby-Rekarne, Näshulta, Kafjärdens och Stenkvis-ta-Årila.

VECKA 14 + VECKA 22

Norra Närke kontrakt, kontraktsprost Tomas Rådehed. Adolfsberg, Almby, Edsberg, Långbro, Mikael, Mosjö-Täby, Örebro Nikolai, Örebro Olaus Petri, Knista, Axberg, Glanshammar och Tysslinge.

VECKA 15 + VECKA 23

Södra Närke kontrakt, kontraktsprost Gunlög Axelsson Öhlund. Askersund-Hammar, Ramundeboda, Skagershult, Finnerödja-Tived, Viby, Sköllersta, Lerback, Snavlunda, Hallsberg, Kumla, Hardemo, Ekeby, Asker, Lännäs och Kvismare.

VECKA 16 + VECKA 24

Nynäs kontrakt, kontraktsprost Peter Mourath. Grödinge, Sorunda, Ösmo-Torö, Nynäshamn och Salem.

VECKA 17 + VECKA 25

Domprosteriets kontrakt, kontraktsprost Christofer Lundgren. Strängnäs domkyrkoförsamling med Aspö, Mariefred, Vårfruberga-Härad, Stallarholmen, Åker-Länna, Daga och Frustuna.

VECKA 18 + VECKA 26

Oppunda och Villåttinge kontrakt, kontraktsprost Thore Rosenberg. Katrineholmsbygden, Björkvik, Västra Vingåker, Österåker, Flen, Helges-ta-Hyltinge, Dunker-Lilla Malma, Mellösa och Bettna.

VECKA 19 + VECKA 27

Nyköpings kontrakt, kontraktsprost Ylva Evensen. Kiladalen, Nyköping, Oxelösund, Stigtomta-Vrena, Tunaberg, Rönö och Tystbergabygden.

VECKA 20 + VECKA 28

Södertälje kontrakt, kontraktsprost Åsa Lindgren.

Enhörna, Hölö-Mörkö, Södertälje, Östertälje, Turinge-Taxinge, Överjärna, Ytterjärna, Vårdinge och Trosa.

St Ragnhilds kyrka

Tema

Ideella jobbar- kompisar

Alla är rörande överens om att det ideella engagemanget är viktigt och behöver öka. Samtidigt verkar det finnas en tröghet i omställningen mot att ge större utrymme och inflytande. Hur ska vi tänka? Och hur kan vi göra?

Samtalet om ideellt medarbetarskap måste börja i teologin, inte i ekonomin.

Fördjupningstext av
JanOlof Nordström
på sidan 20.

Här är ideella

Klockan är 09:00 en gråmulen trött söndag i februari. På kyrktaget i Sörbykyrkan står ett tjugotal människor i en ring och samlar sig i bön inför dagens olika uppdrag före, under och efter gudstjänsten. Majoriteten är ideella medarbetare som tillsammans med några få anställda driver Sörbykyrkans verksamhet.

” Vi gör inte verksamhet för människor, vi gör verksamhet **med människor.**

Jonas Ahlforn von Beetzen

FÖRSAMLINGSARBETET I Sörbykyrkan är uppbyggt kring team med olika ansvarsområden. Inför söndagens gudstjänst finns team för mötesledning, välkomnande, fika, ljud och bild, söndagsskolan, ungdomar och musik. På vardagarna jobbar bland annat ungdomsteam, administration, vaktmästeri och så kallade ”Nära-grupper” som ber, samtalar och läser Bibeln tillsammans. Allt med endast sex anställda men med många ideella medarbetare. En medveten strategi av Jonas Ahlforn von Beetzen, präst i Sörbykyrkan sedan åtta år.

På kontorsväggarna hänger församlingens vision, bibelord och målsättningar för att påminna honom om varför de jobbar så här.

– Det är viktigt att se arbetet med ideella medarbetare som en verksamhet i sig självt. Många gånger kan det gå snabbare för en anställd att ”fixa det själv”, därför måste det finnas ett uttalat mål. Målet är att förstå och se meningen med den ideellas insats, inte att de bara ”hjälper till” utan att de gör det som en del i att uttrycka sin tro. Därför vill vi jobba så här, säger Jonas.

MOTIVATIONEN HOS de anställda att arbeta med ideella stärks när de förstår att engagemanget i sig är målet, inte antalet verksamheter man lyckas producera. Här bygger arbetet på att hjälpa människor in i sin tjänst, inte att fylla ett antal tjänster utifrån budgeten och så vara nöjd.

– Ett av våra ledord är: Vi gör inte verksamhet för människor, vi gör verksamhet med människor.

Men det är ett tidskrävande sätt att arbeta på, medger Jonas. Anställda får ibland avstå ”eget arbete” för att lägga tid på de ideella. Deras uppdrag blir i stället att utrusta medmänniskor ”i helig tjänst”, något de kanske inte räknade med när de utbildade sig, exempelvis till kyrkomusiker.

Det som får avgöra om en verksamhet behövs eller ej står också skrivet på Jonas vägg: ”Människor bygger kyrkor, Gud bygger människor”.

– Vi måste fråga oss själva: på vilket sätt bidrar en verksamhet till byggandet av människor? Det är viktigt

Lisa Sjökvist

medarbetare självklara

BYGGER KYRKA TILLSAMMANS. Sörbykyrkan är en samarbetskyrka mellan Almby församling och Evangeliska fosterlandsstiftelsen (EFS), som bygger mycket på ideella insatser. Här avstår anställda ibland "eget arbete" för att istället lägga tid på att rusta ideella medarbetare.

FOTO: SIMON WÄMMERFORS OCH CHARLIE CRONBERG

att de ideella känner att deras uppdrag är meningsfulla och behövs.

Förutom att det tar tid kan anställda ha svårt att släppa ifrån sig kontrollen. Jonas menar att det är en lärjungafråga.

– Vi är ofta rädda att saker ska bli "fel" därför väljer vi den säkra vägen och inte den frimodiga vägen. Men Jesus lät lärjungarna döpa och delta i olika viktiga, ansvarsfulla uppgifter. De fick pröva och misslyckas flera gånger. Men det var inget misslyckande i sig, det var ett lärtillfälle. Och tre år senare var de förberedda och redo att leda kyrkan själva!

EN FRAMGÅNGSAKTOR är alltså de anställdas attityd. En av dem är Lisa Sjökvist som är husföreståndare och har hand om bokningar. Sedan en tid är hon även stöd åt ideella samtalsledare. Hennes roll är att dela in

grupper, förbereda samtalsfrågor utifrån predikan och att peppa samtalsledarna.

– Det är utvecklande och roligt att följa med de ideella i processen och vi får en fördjupad kontakt. Glöm social status och "vad jobbar du med?", vi pratar tro direkt, går rakt på väsentligheterna, säger Lisa.

Hon framhåller att de anställda inte skulle klara att göra allt själva utan ideella.

– Jag får många jobbarkompisar som bonus, det är en otrolig tillgång. Det är viktigt att komma ihåg; kyrkan är inte dess anställda.

För att ett brinnande engagemang ska kunna tas tillvara behövs struktur, något som Jonas jobbar mycket med. När man börjar som ideell ledare får man en uppdragsbeskrivning som tydligt klargör hur mycket tid uppdraget tar, vad som ingår och vad som inte gör det, vad man ansvarar för och vem man svarar inför.

Värt att veta

Sörbykyrkan i Örebro är en så kallad samarbetskyrka, mellan Svenska kyrkan/ Almby församling och en missionsförening ansluten till Evangeliska fosterlandsstiftelsen (EFS). EFS är en självständig organisation inom Svenska kyrkan, och bildades 1856.

ALLA ÅLDRAR.
Det finns ingen åldersgräns för att engagera sig och ingen uppgift är för liten för att vara betydelsefull.

FOTO: CHARLIE CRONBERG

– Uppdragsbeskrivningen underlättar också för de anställda och minimerar osäkerhet kring vad som förväntas av den ideella.

Jonas har även tagit fram ett stödprogram för ideella ledare som ska prövas i vår. I programmet ingår tre avstämningar och två retreatar per år. Man diskuterar visionen, ideellas del i helheten, hur uppdraget hänger ihop med söndagarna, värderingar, synen på ledarskap, förtroende vs ansvar. Programmet tar också upp trygga rum för arbete med barn, konflikthantering och olika arbetsmodeller.

– Syftet är att den ideella ledaren ska må bra och känna att den lyckas i sitt uppdrag, förklarar Jonas Ahlform von Beetzen.

EFFEKTEN SYNS tydligt på de nära hundra besökarna i Sörbykyrkan denna gråa februarisöndag. Här är människor kyrka för varandra. Tidigare fanns förväntan att prästen skulle möta var och en av kyrkobesökarna. Då var det svårt att räkna till för alla. Det tror han är skälet till att många församlingsgemenskaper bara blir 30–40 personer, en person kan inte ha en värdefull kontakt med fler än så.

– När flera är delaktiga i att bygga kyrka kan den växa sig större. Vi vill dela våra uppdrag med ideella. Det är en glädje att se människor växa i sitt uppdrag och i sin tro. Vi skapar förutsättningar för människor att låta tron och den kristna identiteten ta större plats i livet, i vardagen, inte bara i kyrksalen på söndagen. Det viktigaste är att Guds rike utbreddes varhelst människor är, inte hur många verksamheter som räknas upp på affischen utanför kyrkan.

ELIN HENNINGSSON

” När flera är delaktiga i att bygga kyrka kan den växa sig större.

För att komma på fler vitsar om påsken måste du använda SKALLEN och klia dig i skÄGGet. Dessutom får du inte vara harig utan säga till när du HAR EN på gång.

Mitt uppdrag

Ideella berättar

Emilia Rosberg är engagerad i Sörbykyrkan i Örebro.

Emilia flyttade till Örebro för läkarstudier och är idag ideell ledare i församlingens ungdomsteam. Hon har hittat hem och känner sig behövd.

– Uppdraget har betytt mycket för mig och det ger så mycket tillbaka. Det är roligt att hänga med ungdomarna och se dem växa i sig själva och i sin tro, säger Emilia.

Det finns så klart utmaningar, arbetet kräver mycket planering, men glädjen att vara del i arbetet överväger.

– Det viktigaste är att få till ett öppet, tryggt klimat så att ungdomarna vågar vara sig själva och dela livet och tron.

Emilia känner att hon får det stöd hon behöver av de anställda. Prästerna är lyhörda och lätta att nå för samtal. Trots att hon aldrig hade varit ledare tidigare så vågade hon tacka ja när frågan kom. Mycket tack vare att de är flera som delar på ansvaret.

– Det är mitt bästa tips, våga prova!

Lena Larsson är engagerad i Västra vingåkers församling.

Lenas ideella engagemang började för 15 år sedan i lekmanakåren som ordnar församlingsträffar och resor.

– Jag började gå dit med min man bara för att det var trevligt och så småningom fick jag frågan om att engagera mig. Nu är jag även kyrkvård och med i en besöksgrupp som delar ut blommor

till äldre vid födelsedagar och till jul.

Det ideella arbetet ger henne själv en social gemenskap men är också viktigt för att sprida glädje till andra.

– Människor blir väldigt glada när vi kommer med blommor och vi kan få fina samtal med ensamma människor, det är en väldigt fin verksamhet.

I samband med att maken dog för sju år sedan har relationen till kyrkan fördjupats.

– Jag fick bra stöd och hjälp i kyrkan och det blev en plats som ger mig ro och tillfredsställelse. Jag tycker mycket om att läsa texterna i kyrkan när jag är kyrkvård.

Solveig Bernström, är engagerad i Asker-sund-Hammars församling:

Efter några år i kyrkokören fick Solveig det första ideella uppdraget som gudstjänstmedhjälpare. Med tiden lades även kyrkvård, barnkörmedhjälpare och kyrkkaffeansvar till listan. Hon tycker att det är viktigt att uppdraget utgår från det hon själv kan och vill.

– Jag trivs både med det praktiska, att baka och duka för kaffet, och med det mer ”kyrkliga”, som när jag var med och utformade våra agendor. Jag får mycket tillbaka från andra genom tacksamhet och glädje och så fördjupas ju även min tro genom mitt engagemang.

– Min tro har stärkts mycket under de här åren och min förhoppning är att nya och kanske ovana kyrkobesökare ska känna sig trygga och hemma när de kommer på gudstjänst. Där tror jag att vi ideella har en viktig roll.

Ansvarsfullt att engagera ideella

Stiftsjurist Lotta Lind ger råd om att organisera ideellt arbete

Vad ska man tänka på som arbetsgivare?

– Det här är det klurigaste. Ideella omfattas inte av arbetsmiljölagen på samma sätt som anställda gör, men rådet är att följa lagens syfte. Den slår fast att arbetsgivaren ska verka för en god arbetsmiljö även för ideella. Det innebär bland annat att människor inte ska arbeta så de sliter ut sig. Församlingsledningen bör tänka extra på hur man ordnar deras uppdrag så att de mår bra på arbetsplatsen. Ett sätt är att tydliggöra vilka förväntningar som finns, uppdragets ramar så som vilka uppgifter som ingår och vilka tider som gäller.

– Om ideella ska arbeta med barn och unga är det viktigt att begära intyg från belastningsregistret.

Gäller tystnadsplikten för ideella?

– Tystnadsplikten gäller formellt anställda genom kollektivavtal, men eftersom en besökare kanske inte gör skillnad på om den pratar med en anställd eller ideell är det viktigt att även ideella svarar upp mot de förväntningar allmänheten har på kyrkan och tystnadsplikten. Klargör gärna vad som gäller genom en skriftlig överenskommelse där den ideella förbinder sig att följa vad som gäller för anställda om tystnadsplikt.

Detta ska gälla även efter uppdragets slut.

– Ideella omfattas även av anmälningsplikt, om man misstänker att något barn far illa är man enligt kyrkoordningen skyldig att kontakta socialtjänsten.

Får ideella göra vad som helst?

– Det finns moment i vigningstjänsterna som ideella inte får göra, de får exempelvis inte läsa instiftelseorden i mässan. Men ideella får göra i stort sett allt, lekmanamedverkan har utökats mycket på senare tid. På 60-talet var man exempelvis tvungen att fråga domkapitlet om någon annan än prästen skulle läsa bibelordet. Idag avgör kyrkoherden vilka som får predika, annars är det tjänstgörande präst som avgör vem som får göra vad i den enskilda gudstjänsten.

– Men det finns saker som ideella inte bör göra. De bör exempelvis inte hantera maskiner på kyrkogården som innebär risker och kanske kräver utbildning. De flesta församlingar och pastorat har ett försäkringskydd genom Kyrkans Försäkring AB. Har man ett annat försäkringsbolag måste man ställa frågan vilka regler som gäller ideella.

MARLENE W ANTONSON

Lotta Lind

Mer läsning

I foldern Tillit, trygghet och ansvar – Juridik och ideellt engagemang i Svenska kyrkan kan du läsa mer om hur församlingen kan organisera ideellt arbete, vad som gäller kring arbetsmiljö och försäkringar, ersättningar och tystnadsplikten.
www.ideelltforum.se

Unga ledare är de bästa förebilderna

Redan under konfirmationen förbereds konfirmanderna i Mariefreds församling för framtida ledaruppgifter.

– Hela församlingen bärs verkligen av de unga ledarna, säger komminister Elise Lindqvist.

Elise och hennes kollegor jobbar medvetet med "rekryteringen".

– När en konfirmand gör något "här och nu" säger vi ofta "tänk – nästa år gör du det här som ledare". Alla ska ha fått höra att "de tror att jag kan bli en ledare", säger Elise.

De unga ledarna får en kortare utbildning hemma i församlingen innan läsårets konfirmation drar i gång. De får lära sig hur man leder smågruppssamtal och lekar, dukar nattvardsbordet och fixar fiket. Under terminen träffas sedan ledarna en timme innan konfirmationen och går igenom kvällen och delar ut uppgifter utifrån vem

som vill göra vad. Elise har sett hur alla olika typer av unga ledare behövs.

– Medan en konfirmand behöver se någon sjunga solo och skriva böner behöver en annan se att det också räknas att bära in ljuset i gudstjänsten.

Även om stödet och utbildningen är viktig säger Elise att det viktigaste är att ge plats och utrymme för att det som redan finns hos ungdomen ska få växa. En målbild är att de vuxna ska delegera bort sig själva.

– Det blir mycket bättre då. Det händer något när de unga ledarna medverkar, säger Elise Lindqvist.

Elise Lindqvist

UNGA LEDARE. Målbilden i Mariefreds församling är att de vuxna ska kunna delegera bort sig själva.

FOTO: MARIEFREDS FÖRSAMLING

Att jobba med unga ledare får inte bara återverkningar på konfirmationsarbetet. Församlingens anställda är måna om att involvera dem i församlingens alla verksamheter.

MARLENE W ANTONSON

”Vad är din idé? Hur

Människors engagemang måste vara utgångspunkten menar stiftspedagog

Allt fler engagerar sig ideellt i kyrkan. I Strängnäs stift är intresset stort – antalet ideella har ökat med 264 % sedan år 1998 enligt en ny undersökning. Stiftspedagog Helena Åhlin säger välkommen och introducerar en ny utbildning för ideella – Döpt till ett uppdrag.

RAPPORTEN AV *fri vilja på fri tid*, om ideellas engagemang i Svenska kyrkans barn och ungdomsarbete, visar att när människor ges möjlighet att inte bara passivt ta emot, utan också bidra i församlingen växer både tron och gemenskapen.

Helena Åhlin

Till hösten går startskottet för Döpt till ett uppdrag, för att rusta ideella. Utbildning är i två delar. Den första delen – Trons insida – är en utbildning för alla vuxna som är intresserade av att lära sig mer om kristen tro eller vill fördjupa sin kunskap. I del två – Uppdraget (startar till våren 2023) – kan man rikta in sig på ett av tre ideella uppdrag; Att leda gudstjänst, Till tjänst för din nästa och Att ge tron vidare.

UTBILDNINGEN SVARAR väl mot vad man vet om ideella i Svenska kyrkan – det är en blandad grupp med olika ingångar i uppdraget. Några engagerar sig utifrån sin kristna tro, det ingår på något sätt i tron att arbeta ideellt. Andra gör det främst av sociala skäl, detta är den största gruppen ideella och inte sällan en konfirmandledare som rekryterats av en kompis. Andra

engagerar sig i kyrkan för att den är en naturlig del av bygdegemenskapen på landet där man bor. Och ytterligare andra söker efter ett meningsfullt uppdrag och det är mer en slump att det blir just i kyrkan.

– Det spelar egentligen ingen roll varför man engagerar sig, för det är i dopet vi får uppdrag att föra tron vidare, men människor behöver bli bemötta på olika sätt. Som kyrka har vi i alla tider ansvar för att bjuda in till och göra det möjligt för många att både söka och fördjupa trons språk. Den som är ny behöver guidning i sitt uppdrag och veta varför saker görs på ett visst sätt, förklarar Helena Åhlin som utformat utbildningen.

Efter utbildningen, som vänder sig till ideella över 18 år, ska man kunna leda gudstjänst, ha något undervisande uppdrag för barn eller vuxna eller bedriva diakoni.

Helena menar att stiftets utbildning är en win-win för ideella och församlingarna.

– Många ideella efterfrågar en andlig fördjupning efter ett de haft sitt uppdrag en tid men det kan vara svårt att få till utbildningar i vissa församlingar.

Rapporten visar också att det är svårt att gå från ungdomsverksamhet till vuxenverksamhet. Kanske skulle det bli bättre om kyrkan utgick från den engagerade i stället för sin egen verksamhet – att det blir lättare att forma sitt eget uppdrag menar Helena Åhlin.

Gå på kurs

DÖPT TILL ETT UPPDRAG.

Två dagar på Stiftsgården Stjärnholm i september samt sex digitala heldagsträffar under året. Avslutningsdag i Strängnäs domkyrka: 3/12.

KOSTNAD: 1 500 kr inkl övernattningsmat och material.

ANMÄLAN: www.svenska-kyrkan.se/strangnasstift/dopttilltilluppdrag

UTBILDNINGANSVARIG: Helena Åhlin, stiftspedagog 0152-234 74.

Ny rapport: Av fri vilja på fri tid

Antalet frivilliga ledare inom Svenska kyrkans barn- och ungdomsverksamhet har ökat kraftigt under 2000-talet – trots att antalet deltagare i verksamheter har minskat. Det visar rapporten Av fri vilja på fri tid. Sara Fransson, en av författarna, ger oss en resumé:

STRATEGI. En av anledningarna till ökningen är att församlingarna helt enkelt börjat arbeta mer medvetet med frågan – de församlingar som har en uttalad strategi för ATT och HUR de ska jobba med ideella har helt enkelt fler.

BEMÖTANDE. Församlingarna har ett bättre mottagande och har blivit bättre på att tillfråga personer. Tidigare frågade man exempelvis färre – men specifika konfirmander – nu frågar man

Sara Fransson

bredare. Det är ofta när man får frågan och blir tagen i anspråk som man börjar sitt ideella arbete.

REKRYTERINGSBASEN. Konfirmentarbetet engagerar flest ideella och den egna konfirmationen är ofta ingången för engagemang. Det är positivt men ger också en snäv rekryteringsbas. Gruppen riskerar att minska då allt färre konfirmerar sig. Fler yrkesgrupper i Svenska kyrkan behöver engagera ideella.

kan jag stötta den?"

Helena Åhlin

FOTO: MAGNUS ARONSON

FOTO: CHARLIE CRONBERG

VI GILLAR OLIKA. Ta vara på engagemang och vad människor själva brinner för råder stiftspedagog Helena Åhlin.

– Om en barnkörförälder har en idé om att starta en mellanstadiegrupp – varför inte testa? Då skulle jag säga kan du inte berätta lite mer. Vad är din idé? Hur kan jag stötta den? Sen skulle jag köra! Min erfarenhet är att många vill ha tidsbestämda uppdrag, så varför inte erbjuda verksamheten fem gånger och sedan utvärdera tillsammans.

En förutsättning för engagemang är att man känner sig efterfrågad, välkommen och ”hemma” i lokalerna. Man måste bli bemött med förtroende och tillit.

ÄVEN OM antalet ideella är stort finns det ännu större potential. När undersökningen ”Kyrkbussen” frågade människor varför de inte är ideella svarade nästan 70

procent att de aldrig fått frågan. Det framgick även att 700 000 skulle vilja ha ett uppdrag i Svenska kyrkan och att ytterligare 700 000 skulle kunna tänka sig att ha det om de kände sig efterfrågade och det var rätt uppdrag. Att inte ta dessa i anspråk är slöseri med resurser som kyrkan så väl behöver.

– Våga fråga! Det kan vi alla göra, inte bara anställda. De flesta av oss blir glada när vi efterfrågas. Många finns redan i våra sammanhang, det är föräldrar som väntar medan barnen sjunger i kör, unga ledare som vill ha nya uppdrag och gudstjänstbesökare som längtar efter mer.

MARLENE W ANTONSON

Vem är ideell?

Frågan beror på vem man frågar. En gemensam definition för ideellt arbete är att det är frivilligt, det syftar till någon annans väl, sker utanför den egna familjen eller trängre vänskretsen och är oavlönat – eller med endast en symbolisk belöning.

En del församlingar räknar vuxna körsångare som ideella, andra inte. Enligt forskaren Caroline Gustavsson ser körsångare inte sig själva som ideella.

Inte heller förtroendevalda räknas som ideella även om många förtroendevalda inte sällan är ideella vid sidan av sitt uppdrag.

VUXNA. Äldre ideella erbjuds ofta mindre ansvar, färre arenor och mindre fortbildning än unga. Vuxna tycker att de finns för lite för dem att göra i kyrkan medan unga i församlingen har mycket att göra.

Den som ”växt ur” sitt konfirmand-arbete hittar inte självklart något att gå vidare till. Många församlingar har till

FÖRDJUPNING. Du hittar rapporten *Av fri vilja på fri tid* på www.svenskakyrkan.se

exempel minskat ner verksamhet för barn mellan 0–12 år, vilket annars kanske kunde varit en naturlig fortsättning.

BIBELUNDERVISNING. Många vuxna ideella efterfrågar mer kristen fördjupning än vad gudstjänsterna ger. Detta är ett reellt problem då endast 1/3 av församlingarna har en kristen fördjupning för vuxna utöver gudstjänsten.

MARLENE W ANTONSON

Håll kontakten så stannar de ideella krafterna kvar

Under pandemin, 2019–2020, har Strängnäs stift förlorat 21 % av ideella ledare i barn- och ungdomsverksamhet. Detta kan inte ensidigt tillskrivas som en pandemieffekt, däremot kan det antas att beslutet att sluta ”fått hjälp på traven” av pandemin.

De församlingar som digitaliserade sin verksamhet eller fortsatt som vanligt har behållit sina ideella i betydligt högre utsträckning än de som valde att ställa in.

Källa: Rapport: *Av fri vilja på fri tid*.

ATT VARA KYRKA *tillsammans*

– om vikten av att tänka teologiskt kring ideellt medarbetarskap

Bakom orden

JanOlof Nordström är teolog, präst och arbetar som nationell samordnare för nätverket Ideellt forum i Svenska kyrkan.

Att konstatera att ideella behövs i Svenska kyrkan räcker inte. Menar vi som kyrka allvar med att ideella är viktiga och har en given plats i församlingen måste vi arbeta utifrån en teologisk grund – och reformera vår struktur så att den harmoniserar med vår övertygelse skriver JanOlof Nordström.

JAG HAR under ett antal år haft förmånen att följa Kyrkomötesdebatten om ideellt engagemang och ideellt medarbetarskap inom Svenska kyrkan, frågor som jag jobbar med till vardags. Om jag skulle sammanfatta argumentationen i pläderingen för motioner så brukar det låta ungefär så här:

Frivillighet och ideellt engagemang i Svenska kyrkan är en av våra allra viktigaste framtidsfrågor ... för vi vet ju alla hur tendenserna ser ut när det gäller minskande medlemskap och en krympande ekonomi för kyrkan. Vi kommer i framtiden inte att ha råd med så många anställda medarbetare, så därför måste vi redan nu börja ...

De flesta är positiva och menar väl när det gäller att skapa bättre förutsättningar för ideellt engagemang i församlingarna. Men ändå är det något som skaver när jag lyssnar. Skavet utmynnar i följande fråga: Om vi inte haft en minskande ekonomi och kunnat ha kvar alla anställda, skulle inte frågan om att verka för ett ökat ideellt engagemang i församlingen varit viktig då? Det är alltså den minskande ekonomin som lyfts fram som drivkraft och motiv, vilket enligt

mitt sätt att tänka blir problematiskt. För visst låter det som en plan B, nu när plan A med många anställda medarbetare, inte längre verkar genomförbar?

Tar vi vår utgångspunkt i teologin; i kyrko- och församlingssyn, i människosyn och i synen på medarbetarskap är möjligheten för människor att engagera sig i sin församling plan A.

VI BÖRJAR i församlingssyn – identitet och uppdrag. För några år sedan mötte jag en kvinna vars berättelse fick mig stanna upp och ta mig en rejäl funderare kring teologin gällande ideellas roll som medarbetare i församlingen. Som nyinflyttad tog hon kontakt med sin församling för att se på vilka sätt hon skulle kunna engagera sig. Hon hade varit mycket engagerad i sin tidigare församling med ansvarsfulla uppdrag, vilket hon upplevt som både roligt och meningsfullt. Nu fick hon höra att de inte hade något behov av gratis arbetskraft, eftersom de var så många anställda där!

Som teolog var det främst två begrepp som mina tankar stannade vid, identitet och uppdrag. Vem bär på identiteten att vara kyrka och vem har fått del i det uppdrag som församlingen har fått att utföra? I en evangelisk-luthersk kyrka är det en bärande tanke att alla som döps genom dopet får sin identitet som kristen och en given plats i den kristna gemenskapen – församlingen. Det är också lika givet att den döpte får en kallelse att vara med och bidra i det uppdrag som församlingen fått att utföra. Därför står det i kyrkoordningen: *"Kallelsen att föra ut evangelium är given åt hela Guds folk. Alla i kyrkan är lemmar i en och samma kropp. Döpet är den grundläggande vigningen till tjänst i kyrkan och ger delaktighet i kyrkans gemensamma uppdrag."*

Både identiteten och delaktigheten i uppdraget ges alltså i dopet av Gud själv. Jag menar att även en person som inte är döpt och medlem kan vara ideellt engagerad i en församling, men om vi nu stannar upp vid de som är döpta medlemmar, så verkar det teologiskt tveksamt att människor som vill bidra med sin tid, sin kompetens och sina erfarenheter i församlingens gemenskap och gemensamma uppdrag kan ses som ett problem.

Här behöver alla som redan är engagerade i församlingen som ideella-, förtroendevalda- eller anställda medarbetare reflektera teologiskt kring förhållningssätt och bemötande gentemot människor som vill engagera sig. Både för den enskildes och för församlingens skull. För visst är det väl så att om vi är flera som är med och bidrar, desto mer kan vi åstadkomma?

En annan grundläggande princip är det allmänna prästadömet. En viktig byggsten i en Luthersk teologi är hans tankar och tolkning av det som kallas det allmänna prästadömet. Men utgångspunkt i bland annat 1 Pet 2:9–10 skriver Luther i sin första skrift ”Om en kristen människas frihet” (s 52, 53 Lutherstiftelsens förlag 2006):

”Vi är också hans medpräster, som frimodigt vågar med trons ande träda fram inför Gud och ropa: ’Abba, Fader’ samt bedja för varandra och göra allt som vi ser utföras och avbildas genom det synliga och yttre prästämbetet. ... Nu frågar du kanske: Om alla som finns i församlingen är präster, vilken skillnad är det då mellan dem som vi kallar präster och lekmännen? Jag svarar: Man har missbrukat de där orden ’präst’, ’klerk’, ’andlig’, ’kyrkotjänare’, då man överflyttat dem från alla de övriga kristna till dessa få, som nu enligt felaktigt språkbruk kallas det andliga ståndet. Ty den heliga skrift gör ingen annan skillnad mellan dem, än att den kallar dem, som nu skryter med titlar som påvar, biskopar och herrar, för medhjälpare, tjänare och förvaltare.”

EN AV våra främsta nutida Lutherkännare, Kerstin Wimmer, skriver så här om det allmänna prästadömet i ”Idealitet som utmanar” (s. 51 Verbum 2016): *”De troendes allmänna prästadöme är förankrat i ideellt engagemang, i den gemenskap där varje människas erfarenhet och tolkning av tro och tvivel är omistligt för gemenskapen. Utan ideellt engagemang förlorar det allmänna prästadömet sitt verkliga innehåll och grunden för vad som definierar en evangelisk-luthersk kyrka upphör att existera.”*

Det är med andra ord inte kontroversiell teo-

logi att anse att varje döpt medlem fullt ut är bärare av kyrkans identitet och har del i kyrkans uppdrag. Det är snarare en av de mest centrala delarna i en evangelisk-luthersk självförståelse.

EN ANNAN viktig del i teologin kring ideellt engagemang finns att hämta i människosynen och hur den kan ta sig i uttryck i församlingslivet – i kontroll eller tillit. Den amerikanske psykologen och organisationsteoretikern Douglas McGregor menar att olika människosynen ligger bakom olika organisationsmodeller. Enligt Teori X är människan till naturen lat och självisk. Hon går därför inte att lita på utan behöver motiveras med

”Alla behöver **reflektera** teologiskt kring förhållningssätt och **bemötande** gentemot människor som vill **engagera** sig.

morot och piska samt kontrolleras. Enligt Teori Y vill, och kan, människan vara med och bidra i olika sammanhang. Hon vill under rätt förutsättningar ta ansvar och drivs av en inre motivation till utveckling och självförverkligande.

För att nå resultat präglas en organisation med X-människosynen av kontroll och hierarki. Omvänt präglas en organisation med Y-människosynen av tillit – vilket tar sig i uttryck i plattare strukturer och tillitsbaserad styrning och ledning. En viktig poäng är att människorna i organisationen sedan formas efter den förväntan som finns på dem.

Min spaning är att den evangelisk-lutherska teologin ligger nära Teori Y – tillit, medan Svenska kyrkans strukturer och kultur är starkt präglad av Teori X – kontroll. Bilden bekräftas när jag möter människor ute i församlingarna. Många uttrycker hur drömförsamlingen präglas av gemenskap, delaktighet, mångfald och många människor med både ansvar och nycklar. En längtan efter Teori Y gestaltad i kyrkans vardag. Samtidigt uttrycks farhågor som: Går det verkligen att lita på att de kommer? Inte kan väl vem som helst få en nyckel? Men vi vet ju inte vad de skulle kunna säga i en predikan! I samma personer finns alltså både Teori Y och Teori X och de skaver mot varandra.

Redan i skapelseberättelserna kan man läsa om hur Gud uttrycker sin tillit till människan när vi fick ansvar att förvalta skapelsen. Ett ganska stort uttryck för tillit och delegerat ansvar! I Nya testamentet ser

vi hur Jesus hela tiden möter människor med tillit. Inte minst de som normalt inte får det av sin omgivning, som Sackaios och kvinnan vid Sykars brunn. En kan ju undra om de tolv som kallas till lärjungar skulle fått nyckel till församlingshemmet, ansvar för en besöksgrupp eller fått förtroendet att hålla en lekmanpredikan idag? Av Jesus fick de ansvar att vara kyrka och uppdraget att genom sina ord och handlingar sprida evangeliet till hela världen.

Nya testamentets bilder av församlingen andas att alla som är med är lika viktiga eftersom

” Gud uttrycker sin tillit till människan när vi fick ansvar att förvalta skapelsen.

de har en gemensam identitet i Kristus och har del i församlingens uppdrag. Bilder som ”Tempel av levande stenar” (1 Pet 2), ”Kropp med många lemmar” (1 Kor 12) visar på församlingen som en levande organism där allas delaktighet är viktig och där olikheter och mångfald (Rom 12) anses vara något positivt, eftersom församlingen då får bättre förutsättningar att utföra sitt uppdrag.

MEDARBETARSKAP ÄR ett begrepp som tar allt större plats i teorier om organisering, ledning och styrning. Inte minst hos de som utgår från Teori Y och har tillit och värderingsstyrning som bärande idéer. I kyrkans kontext inkluderar jag alltid alla anställda, ideella och förtroendevalda i begreppet medarbetare. Medarbetare är också för de allra flesta ett positivt, och inte så laddat, begrepp som de är bekväma att ta till sig. Även om det hämtas från vårt samtida managementsspråk stämmer det väl överens med Bibelns och kyrkans tankar om lärjungaskap.

Alla med-lemmar är med-arbetare som är viktiga och förväntas ha något att bidra med till det gemensamma syftet. En mångfald av kompetenser, gåvor och erfarenheter verkar vara något att sträva efter för att Kristi kropp ska vara hel och fungera bra.

Medarbetarskap gestaltas tydligt när Jesus rider in i Jerusalem. En vanlig tolkning är att Jesus väljer en åsna för att han då sitter i ögonhöjd med de människor som kantar vägen. Det här visar vad medarbetarskap handlar om. Att ses i ögonhöjd visar på respekt för medmänniskan och tillit att hennes unika blandning av förmågor, erfarenheter och vilja att vara med, gör Kristi kropp mera hel. Om alla

medarbetare i Svenska kyrkans församlingar – ideella, förtroende och anställda – börjar se på varandra i ögonhöjd skulle det förändra oerhört mycket i positiv riktning, både för församlingen och för individen.

NÄR JAG jobbar med frågor om hållbart ideellt medarbetarskap börjar vi alltid i teologin genom att ställa frågor om församlingens **Why**: Varför finns församlingen? Vilka är vi och vad vill församlingen åstadkomma? Varför ska vi möjliggöra för ett ökat ideellt medarbetarskap i denna församling?

Det är inspirerande att se vad som händer när en församling hittar sin drivkraft i teologin och ekonomin inte längre blir den primära drivkraften. Då kan vi prata om teologi och ekonomisk verklighet samtidigt och hitta konstruktiva vägar framåt.

När frågorna om församlingens **Why** ställs blir det tydligt att svaren finns i teologin, men också att processen och svaren blir teologi! Det som jag skrivit ovan är min teologi, mitt **Why**, som ger motivation och drivkraft att arbeta för att människor ska hitta sin plats som ideella medarbetare i sin församling. Det synliggör också motkrafter till ett hållbart ideellt medarbetarskap, exempelvis de strukturer och den kultur som präglas av Teori X. Svenska kyrkan behöver reflektera utifrån församlingssyn och människosyn för att därefter ställa frågor kring den rådande ordningen. Om vår teologi är mera Teori Y, är det då ett klokt val att organisera oss enligt Teori X?

Vi började i den krympande ekonomin som vanlig drivkraft. Men om istället de teologiska motiven är plan A blir den krympande ekonomin inte i sig en drivkraft, utan snarare något att förhålla sig till. Kanske kan det ge frågan en knuff i rätt riktning. Med teologin som plan A är glaset inte längre halvtomt utan halvfullt, minst ...

Jonas Bromander skriver i ”Idealitet som utmanar” att utöver de 300 000 ideella medarbetare som redan finns i Svenska kyrkan säger ytterligare 1,4 miljoner att de vill vara med och bidra! Varför ska vi göra det möjligt för dem att kunna göra det?

För deras skull!

För församlingens och kyrkans skull!

För Guds skull!

JANOLOF NORDSTRÖM

PS. Men kvinnan då, vad svarade hon när hon fick höra att hon inte behövdes som gratis arbetskraft?

”Gratis? Jag betalar 6000 kr/år för att få engagera mig i MIN församling!” DS

Ny bok om gammal men levande domkyrka

I maj släpps boken: *Strängnäs domkyrka. Levande katedral – då och nu*. Carina Öjermo, domkyrkopedagog i **Strängnäs domkyrkoförsamling med Aspö** har varit projektledare för att ta fram den.

– Vi vill ge en bild av Strängnäs domkyrka som en levande katedral, som används och utvecklas, berättar hon.

– Boken innehåller många olika typer av texter – historiska texter, texter om livet i domkyrkan idag och texter för egen reflektion. I boken finns också korta intervjuer med olika personer från hela stiftet, församlingsbor, barn och vuxna som berättar vad Strängnäs domkyrka betyder för dem.

– Det finns många bilder från både nutid och förr. Vi hoppas att innehållet ska passa många. Boken innehåller också ny forskning och fördjupning men man behöver inte vara teolog eller historiker för att kunna läsa den. Det har varit ett jättekul arbete att ta fram boken, säger Carina Öjermo.

Carina Öjermo är en av redaktörerna för ny bok om Strängnäs domkyrka.

FOTO PIA ANDERSSON

När man tog fram boken var det en viktig målsättning att den ska innehålla mycket bilder.

– Ja, vi har strävat efter att i alla fall 40 procent av innehållet ska vara i bildform. Mycket är nytaget och genom bilderna kan läsaren upptäcka nya saker och detaljer som man kanske inte sett tidigare, avslöjar hon.

DET stora boksläppet blir den 25 maj i Strängnäs domkyrka och efter det kan boken köpas i domkyrkan, på förlagets webb och via bokhandlare. Boken ges ut av Artos förlag och redaktörer är Klas Hansson och Carina Öjermo.

PIA ANDERSSON

Uruppförande om helgon

Den 29 maj sker uruppförande av oratorium om helgonet Sankt Botvid i Salems kyrka. Verket är skrivet av Tobias Lundmark, tonsättare och organist i **Salems församling**, med anledning av Salems kyrkas 900-års jubileum och skildrar Botvids väg från hedning till martyr i Södermanland.

Tobias Lundmark

Medverkar gör körer från både Salems och Botkyrka församlingar, solister och orkester. Samuel Fröler reciterar.

Oratoriet framförs även den 5 juni (i Salems kyrka) och senare i sommar i Strängnäs domkyrka.

Om man fastnar i påsktrafiken och inte hinner dit man ska, kan man då säga att det beror på "bil-easter"?

Konstig väg till Gud

SPORTJOURNALISTEN Emil Oskar Andersson upptäckte tron genom konsten. I en intervju i tidningen Dagen berättar han att upplevelsen av skönhet i gudstjänsten var helt avgörande för hans kristna tro. Det var i mötet med den ortodoxa gudstjänsten som han upptäckte att liturgin kunde vara som ett konstverk i sig, som ett heligt skådespel där skönheten blir ett hjälpmedel för att kunna se Gud.

I dag driver han Instagramkontot "Daily Paintings" och lär varje dag

338 000 följare om allt från japanska träsnitt till Caravaggio och van Gogh. Varje år kring påsk brukar han publicera konstverk som gestaltar de olika dagarna i stilla veckan.

@daily_paintings

Humoristiskt om döden

FILMEN "Dag för dag" är en dramakomedi om vänskap över generationsgränser och om döden. Fem personer som mötts på ett äldreboende ger sig ut på en husbilsresa genom Europa för att uppfylla en äldre mans sista önskan.

Biopremiären för denna svenska film har fått ställas in flera gånger på grund av pandemin men nu kan du se filmen genom streaming på C More.

"Dag för dag" fick Svenska kyrkans filmpris 2022 med motiveringen:

"Lysande skådespeleri i en generös komedi gestaltad med stor hantverksskicklighet på alla nivåer: manus, regi, foto och musik. En varm berättelse om både glädje och smärta som ställer frågor om människans resa mot livets slut."

FOTO GÖTEBORG FILM FESTIVAL

PRISBELÖNT. Filmen "Dag för dag" i regi av Felix Herngren.

DELA LIKA UNDER SAMMA HIMMEL

Vårdagjämningen då dag och natt är lika långa, uppmärksammar vi den orättvisa fördelningen av makt och jordens resurser.

45 miljoner människor riskerar nu akut hungersnöd. * Dela med dig genom att swisha halva beloppet för något du köper.

act
Svenska kyrkan

Tillsammans gör vi världen hel.
Din gåva gör det möjligt.

SWISHA TILL
900 1223

svenskakyrkan.se/act

Lokalförsörjningsplanen – hög

Lena Molin och Göran Eriksson delar med sig av erfarenheterna med att se

Många församlingar är i full färd med sina lokalförsörjningsplaner. Ett arbete där man tvingas hantera både siffror – och känslor. Det har man fått erfara i Askersunds pastorat.

”Det var bra, jag tror att lokalförsörjningsplanen blev församlingarnas gemensamma vision.

LENA MOLIN, då ledamot i kyrkorådet i Askersund-Hammars församling, och **GÖRAN ERIKSSON**, då vice ordförande i kyrkorådet i Lerbäck-Snavlunda pastorat, började lägga pusslet med en lokalförsörjningsplan våren 2020. Arbetet sammanföll med sammanslagning till ett pastorat, så det blev till att börja planera för det ”gemensamma hemmet” direkt.

– Det var bra, jag tror att lokalförsörjningsplanen blev församlingarnas gemensamma vision, säger Göran.

Med pastoratets sammanlagt 51 fastigheter, av dem sju kyrkor och kapell, började en kartläggning. I vilken utsträckning används de? Vad kostar de i drift och framtida renoveringar? Vilka ytor krävs för olika verksamheter? Finns det andra behov som nuvarande lokaler inte möter?

De grävde bland fastighetsregister, siffror och kartor men lade också mycket tid på att lyssna till människors erfarenheter. Hela arbetet inleddes med individuella intervjuer med samtliga medarbetare och ett antal förtroendevalda. De har även genomfört workshops med förtroendevalda och personal för att få en djupare kunskap av dem som lever och arbetar i lokalerna. De har ordnat möten med förtroendevalda och ideella/frivilliga samt bjudit in till öppna möten med allmänheten och lokal media. Med jämna mellanrum har de stämt av och rådgjort med en styrgrupp bestående av kyrkoherdar och kyrkorådsordförande i respektive församlingar. De har bollat tillbaka till styrelserna, och därefter justerat planen. Totalt har det nog blivit en 11-12 utkast.

– Vi ville vara transparenta och verka för att medlemskap i församlingen också innebär ett medägarskap. Vår tro är ju att vi hör samman, som kroppens lemmar, och har olika gåvor som kan stärka gemenskapen. Tro föder dessutom engagemang och engagemang föder tro, säger Göran.

MEN ENGAGEMANGET har inte alltid varit lätt att hantera. Förslaget som nu ligger hos kyrkofullmäktige i väntan på beslut innebär att en del fastigheter avyttras på sikt, något som väckt protester.

ENGAGERADE. Göran Eriksson och Lena Molin har lagt många timmar på varit stort. Nu hoppas de att planen snart ska antas.

– Många kringbyggnader är kulturhistoriskt intressanta och människor känner väldigt mycket för de här byggnaderna, konstaterar Göran.

– Då gick det rykten om rivningar och det var arga inlägg på Facebook. Vi försökte att inte gå i polemik under processen utan i stället fråga om de hade något annat förslag.

ÄVEN OM det var mycket arbete och många diskussioner har projektet gått bra tycker Lena och Göran. De konstaterar att det varit ett stort engagemang. Och de har försökt göra vad de kan för att möta så många viljor som möjligt.

– Vi har tittat på vartenda litet konto, ner på enskilda siffror för att ha en så verklighetstrogen bild som möj-

Kört fast?

På Svenska kyrkans intranät finns utbildningsfilmer, stödmaterial och färdiga lokalförsörjningsplaner att inspireras av. På Strängnäs stift finns även Annika Melin Mori, diakon 0152-23954 och Lars-Anton Wikman, fastighetsingenjör 0152-234 för hjälp och stöd.

tid att se över den

över lokaler och fastigheter

FOTO: MADELEINE HÖGSANDER

lokalförsörjningsplanen i Askersunds pastorat. Engagemanget har

ligt och utifrån det ta beslut som är bra för pastoratet, säger Lena.

Hon och Göran återkommer flera gånger till den viktigaste utgångspunkten för arbetet - att alla beslut ska stödja kyrkans grundläggande uppgift.

”Vi ska fira gudstjänst, bedriva undervisning och utöva diakoni och mission. Vi vill ha en hög aktivitet bland ungdomar och körer och verksamheten ska kunna utföras så bra som möjligt i ändamålsenliga lokaler”, upprepar de.

Det kan man inte säga nog många gånger är deras lärdom och medskick till andra som gör lokalförsörjningsplaner:

– Vi tyckte att vi var väldigt tydliga men vi borde varit ännu tydligare. En annan sak är att vi kanske bor-

de använt stiftets mallar och exempel när vi förklarade hur vi planerade att jobba. Att det första utkastet utgick från vår egen verksamhet istället för stiftets mallar gjorde möjligtvis att några upplevde det som slutgiltigt redan från början. Om vi gjort annorlunda hade det kanske inte blivit lika känslösamt och församlings- och kyrkoråden hade kanske upplevt att de verkligen haft alla möjligheter till påverkan, säger Göran.

TILLÄGGAS BÖR att planen inte bara handlar om avyttringar och neddragningar. Den innehåller även en utökning av egna lokaler i Åsbro.

– Vi bör etablera närvaro där. Det är den näst största tätorten och där finns många barnfamiljer, så där hoppas vi mycket, säger Lena.

MARLENE W ANTONSON

Det här är vad som gäller

- Enligt kyrkoordningen ska alla församlingar/pastorat ha en lokalförsörjningsplan. Detta för att församlingarna i Svenska kyrkan tillsammans ska ta ett gemensamt ansvar för fastigheter, kyrkor och utjämningsystem för att kunna minska de ekonomiska effekterna när medlemmarna blir färre.
- Planen utgår från församlingens vision och församlingsinstruktion och ska visa vilka fastigheter och lokaler som behövs för församlingens verksamhet. Planen ska identifiera hur man kan effektivisera och förbättra lokalanvändningen.
- Varje fastställd lokalförsörjningsplan ska tillställas stiftet som kan ge feedback eller följa upp vid behov. I Strängnäs stift har nära 30 % av församlingarna lämnat in sin plan.
- Kyrkobyggnaderna har en särställning i lokalförsörjningsplaneringen då de är grundläggande för möjligheten att utföra det grundläggande uppdraget. De är också viktiga identitetsbärare för såväl den enskilda församlingen som för hela Svenska kyrkan.
- Planeringsperioden ska vara minst tio år och kyrkorådet ska minst vart fjärde år pröva om den ska ändras.
- Lokalförsörjningsplanen ska fastställas av kyrkofullmäktige.

Stiftet om lokalförsörjningsplanerna

– Vi uppmanar alla församlingar och pastorat att skriva en plan så snart som möjligt. De kan se olika ut, det viktiga är att man gör den på det sätt så man själv har nytta av den, säger Lars-Anton Wikman, fastighetsingenjör på stiftet.

– Det här utmanar ju församlingarna till en översyn av den verksamhet som bedrivs och det kan leda till nya samtal kring hur vi vill vara kyrka, säger Annika Melin Mori.

” Vi ville verka för att **medlemskap** i församlingen också innebär ett **medägarskap**.

LYSSNAR. För att få komma till Caroline Burstedt och hennes kollegor vid Svenska kyrkans individ- och familjerådgivning i Örebro måste personen bo i Örebro pastorat eller i någon av de närliggande anslutna församlingarna.

FOTO: CATHRINE GUSTAVSSON

”Svårt att prata om de viktiga sakerna”

Caroline Burstedt är individ- och familjerådgivare i Örebro pastorat

Hur är det att arbeta med familjerådgivning?

– Jag har det bästa jobbet man kan ha. Jag får vara med på en resa och laga relations-sår och får se en förändring över tid. Många är väldigt tacksamma och rekommenderar andra att komma till oss. Jag kan hjälpa människor, det är väldigt givande.

Vad skiljer Svenska kyrkans familjerådgivning från annan rådgivning som samhället erbjuder?

– Vi är också utbildade för att ha samtal där religion och existentiella funderingar påverkar relationer.

– I princip ska man ha samma utbildning, som socionom eller psykologexamen. Inom kyrkan kan man också vara präst eller motsvarande. Vi som arbetar här har dessutom en extra utbildning med bland annat 60 timmars handledning och utbildning i kyrkans tro och liv, par- och familjeterapi, familjekonstruktion och livs-åskådning.

Ber ni på träffarna?

– Nej. Själva träffarna och rådgivningen är helt neutral från religion. Vi har väldigt olika besökare där man också kan ha en annan religion eller kyrkotillhörighet än den svenskkyrkliga.

Hur många familjebyråer finns det i Svenska kyrkan?

– När jag började 2013 fanns det 34 stycken. Nu finns det tyvärr färre, 25 stycken. Och anledningen till det är besparingar och att man måste välja bort något som man då inte ”måste” erbjuda som församling eller pastorat.

Ni svarar också på relationsfrågor i tidningen Nerikes Allehanda sedan 2017. Varför då?

– Dels vill vi såklart visa att vi finns och att man kan vända sig till oss inom Svenska kyrkan med sådan här typ av rådgivning. Sedan vill vi också dela med oss av den kunskap vi har.

– Vi svarar på ungefär en fråga i månaden. Alla svar finns på vår hemsida. Där kan man också skicka in frågor, det kommer in en jämn ström.

Vad är dina bästa tips för relationer?

– Oj, jag har många men ett par saker. Det är viktigt att som hitta och prioritera tid att ha roligt ihop, speciellt för par där barnen blivit större. Den glada, roliga, vuxna människan måste få plats att visa sig med partnern, inte bara på jobbet eller med kompisar.

– Nästa råd handlar om att prata och om kommunikation. Framför allt att lyssna på varandra, och berätta om saker i ”jag-form”, då blir det inte anklagande. Exempelvis ”Jag upplevde att...” ”Jag kände att ... när vi...”. Lyssna mer än du pratar!

Finns det trender i problem och relationer?

– Delvis. Innan coronapandemin var det väldigt vanligt med problem kring livspussel. Nu är det mer kring kommunikation och att människor inte känner sig sedda eller lyssnade på. Man har svårt att prata om de viktiga sakerna.

– Ibland har en relation blivit bättre bara av att par tillsammans pratat om och bestämt sig för att kontakta oss.

PIA ANDERSSON

Caroline Burstedt

ÅLDER: 64 år

YRKE: Familjerådgivare på Individ- och familjerådgivningen som drivs av Svenska kyrkan i Örebro.

UTBILDNING: Socionom och psykoterapeut. Har tidigare arbetat som bland annat kurator och startade också upp Kajsamottagningen (för kvinnor med alkohol och/eller tablettproblematik).

FAMILJ: Är gift och bor i ett parhus i Örebro, har också två gamla hundar.

FRITID: Jag är mycket ute på vår söta tomt. Jag läser gärna, både facklitteratur och deckare. Sedan är jag periodare när det gäller att måla och att sticka.

Kickstart för din tro i höst

Du som är ny eller erfaren ideell medarbetare i församling kan vara med och reflektera över Svenska kyrkans tro och liv. Tillsammans möter vi flera inspirerande föreläsare och funderar tillsammans över det vi fått höra. Kom med!

Första helgen tar vi oss an fyra övergripande olika teman 1. Tro, bekännelse och lära 2. Kyrkohistoria 3. De bibliska berättelserna och 4. Livstydning i en dopfunt. Vi kommer bland annat diskutera och möta föreläsare som biskop Johan, teol dr Fredrik Santell och Anna Norrby som är lärare på Svenska kyrkans utbildningsinstitut.

Därefter träffas gruppen digitalt sex kvällar under hösten med olika teman och föreläsare, som exempelvis Cristina Grenholm, kyrkosekreterare hos ärkebiskopen, domprost Christofer Lundgren och teol dr Jan Eckerdal.

Under avslutningsdagen i Strängnäs får vi bland annat möta klockare Sara Innerfors som visar och berättar om kyrkorummets betydelse för tron.

Anmäl dig senast 10/6 för att kickstarta hösten med att utvecklas i din tro.

www.svenskakyrkan.se/strangnasstift/dopttilltuppdrag

”Döpt till ett uppdrag” startar på Stiftsgården Stjärnholm med en härlig helg. Efter det följer digitala träffar.

APRIL

8/4 Inspiration för barnkörledare

Välkommen till en inspirationsdag, ledd av Karin Bäckström, i Kyrkans hus i Strängnäs. Dagen innehåller bland annat föreläsningar om olika vägar att nå bättre sångkvalité, inlevelse/scenisk gestaltning och notläsning.

10-13/4 Stilla dagar

Från Palmsöndagens eftermiddag till onsdag eftermiddag i Stilla veckan avsätter vi Stiftsgården Stjärnholm till tystnad, vila och eftertanke i Jesu efterföljd.

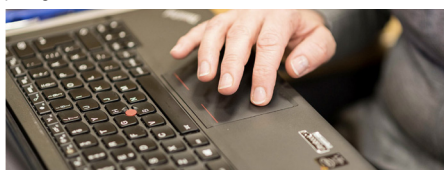
19/4 Ny i konfirmandarbetet

Välkommen till en heldag full av praktiska övningar och metoder för konfirmandarbete. Dessutom tittar vi på hur konfirmandupplägg kan se ut och enskilda konfirmandpass. Stiftskansliet och Strängnäs domkyrka.

MAJ

5/5 Fokus konfirmand om Konfasök

Du som jobbar med konfirmander eller konfirmandrekrytering är välkommen till öppna Teams-möten där vi kommer att titta på systemet Konfasök 2.0 tillsammans.

7/5 Barnkördag i domkyrkan

Återupptäck glädjen att få sjunga tillsammans igen! Vi välkomnar barn i årskurs 1-5 från Strängnäs stift.

Barbro Frostegren och Anna Ytterberg leder och inspirerar i en härligt varierad repertoar. Dagen avslutas med en konsert. Medföljande föräldrar bildar en föräldrakör.

20-21/5 Att leda pilgrimsvandring

Strängnäs stift erbjuder utbildning för ideella och anställda medarbetare i att leda pilgrimsvandring för att främja församlingars pilgrimsarbete. På Stiftsgården Stjärnholm.

JUNI-AUGUSTI

”Finns det rum för mig?”

Utbildningen syftar till att stärka inkluderande förhållningssätt i Svenska kyrkans församlingar, utifrån en teologisk grundsyn. Introduktion i juni och start september för anställda, förtroendevalda och ideella i Uppsala-, Stockholms- och Strängnäs stift.

14/6 Inspirationsdag för körledare

Susanne Carlström ger en föreläsning om anti-aging och leder oss i olika röstövningar som är användbara i arbetet med vuxenkör. Eftermiddagen ägnas åt repertoartips då deltagarna själva delar med sig av sina bästa sånger för vuxenkör i olika konstellationer. I Strängnäs domkyrka.

Gå barnledarutbildning i höst

För dig som saknar fackutbildning eller som saknar kyrklig inriktning på din utbildning. Du ska ha en tjänst som riktar sig till barn 0-12 år. Kursen innehåller bland annat bibelgrund, kyrkans roll och uppdrag, församlingspedagogik och barnets utveckling. Start 29/8.

SEPTEMBER

5-6/9 Introduktion i diakoni

Kursen ger en översikt om diakoni och hur det kan se ut i olika församlingar. På stiftsgården Stjärnholm.

9-11/9 Katekumenat, en ledarkurs

En helgutbildning där medarbetare i församling kan lära sig mer om Katekumenat – vuxenväg till tro. Två parallella kurser (grundkurs och fortsättningskurs). På Stiftsgården Stjärnholm.

- Vill du ha ett ägg till frukosten?
- Nej tack, jag tål inte skaldjur.

Av Guds och varandras nåd

”NU ÄR detta inte slutet. Det är inte ens början på slutet, men det är kanske slutet på början.” Winston Churchills ofta citerade tal efter slaget vid el-Alamein 1942, passar också in på vår tid. Under de senaste åren har pandemin tvingat oss ta ett steg fram och två tillbaka i en oönskad foxtrot präglad av sorg, rädsla och frustration. All planläggning har behövt tas med en handfull salt eftersom det som gällde igår inte visade sig gälla efter klockan 13 idag – typ.

Hoppet om att äntligen se slutet på detta elände har gäckat oss likt jakten efter en avblåst mössa på stormdrabbad äng. Precis när vi trodde oss vara framme blåste slutdatumet fram några månader. Klart man kan tappa sugen för mindre.

Men inte – inte i Strängnäs stift inte.

Inte på ett grundläggande plan. Jag kan inte säga hur många glädjande exempel på otappade sugar jag stött på under mina kontakter med stiftets församlingar och medarbetare. Ärkebiskopens appell om att vi inte ställer in – vi ställer om – har sannerligen inte klingat ohörd och hennes uppmaning om att man ju inte släcker ljuset i toppen på fyren när det stormar har runt omkring i stiftet fått ett ansikte.

DEN ANGLIKANSKE ärkebiskopen Rowan Williams påminde i en bok om Jesu sista vecka om hur man ibland hör att den fattige har tolkningsföreträde/vet bäst och att vi andra som har det bättre borde lyssna på honom/henne. Det låter provocerande, säger Williams. Skulle den som har

studerat mycket och flitigt – som kan och prövat hekatomber av teologiska principer och teorier ha något att lära av den som knappast läst en rad?

Absolut! säger han. Inte för vad den fattige läst eller inte läst utan för vad den fattige vet ända in på bara skinnet. Att hen bildligt sett vandrar genom livet naken, skyddslös. Att hen lever genom och på grund av andra människors välvilja.

DET BUDSKAPET ska vi lyssna till. Den sanningen ska vi ta till oss.

För alla våra skyddsnät och säkerhetsrutiner till trots, allt välstånd till trots, är vi i grund och botten precis lika nakna och skyddslösa som den fattige.

Det behövs så lite för att vi ska falla igenom och tillvaron rasa samman. Om det påminnes vi under pandemins tunga tid. Om det påminns vi i skuggan av det fruktansvärda krig som nu ödelägger liv i Ukraina.

Därför behöver vi varandra. Behöver för att vi lever inte endast av Guds

nåd utan också av varandras nåd.

Av Guds nåd manifesterad i medmänniskans konkreta handlingar.

NÄR JESUS, allsmäktig Faders egen Son, på Långfredagen står utskrattad, misshandlad och skyddslöst ensam inför sina domare går han i närkamp med ondskans makter. Inleder han slutstriden med synd och död. Och han gör det på riktigt – inte upphöjd ovan smärta, rädsla och vanmakt.

Där han var har ingen människa helt och fullt varit. Men något av vad detta trots allt innebär har många, bland annat under de senaste två åren, ställts inför.

Och vad jag sett, och ser, är hur du och andra, trots begränsningar och påbudna avstånd, gjort ert absolut yttersta för att inte lämna någon ensam.

Ni har varit Påskdagsljusets apostlar.

Och det tackar jag Herren att jag kan tacka er för.

BISKOP JOHAN

